Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

№ 246 (5850).
16 ДЕКАБРЬ ПАЙШАНБА
1976 ЙИЛ
Баҳоси 2 тийин.

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. БРЕЖНЕВга

Азиз ўртоқ Брежнев!

Эллик ёшга тўлишимни табриклаб, мактуб ёзганингизга атиги бир неча ой бўлди. Бугун мен Сизнинг самимий табригингизга мамнуният билан жавоб қайтараяпман.

Партиямиз ва бутун халқимиз Сизнинг соғлом ва бардам ҳолда 70 ёшга кираётганлигингиздан совет коммунистлари ва бутун совет халқи билан биргаликда ғоят қувонмоқда. Етмиш ёшингизнинг ғоят катта аҳамияти шундан иборатки, Сиз оддий лавозимлардан то ҳозирги дунёнинг энг юксак сиёсий мансабларигача бўлган узоқ ҳаёт йўлини босиб ўтдингиз, ўз умрингизни СССР халқлари ва бутун инсониятнинг олижаноб ва ҳаққоний ишига бағишладингиз.

Сизга капитализмдан социализмга ўтила бошланган алоҳида даврда яшаш насиб бўлди ва Сиз уч нарсага сазовор бўлдингиз — ана шу капитализмдан социализмга ўтиш даврини рўёбга чиқарган халқнинг фарзанди бўлишга, совет халқини буюк ғалабага олиб келган гениал раҳбарнинг шогирди бўлишга сазовор бўлдингиз, айниқса шуниси муҳимки ўз қобилиятингиз ва хизматларингиз туфайли бу қадар улуғ жасорат кўрсатган қаҳрамон партиянинг олий раҳбарлик лавозимига кўтарилдингиз.

Сиз зиммангизга юклатилган улкан масъулиятга ҳамиша муносиб бўлдингиз. Инсоният тарихида энг қийин ва мураккаб даврлардан бирида тинчлик ишига қўшган ғоят катта ҳиссангиз учун келажак авлодлар Сиздан ҳамиша миннатдор бўладилар. Кубалик дўстларингиз Сизга дўст ва Сизнинг ҳурмат-эҳтиромингизга сазовор бўлганликларини ўзлари учун шараф деб ҳисоблайдилар.

Совет Иттифоқидаги биродарларимизнинг ишига, халқаро коммунистик ҳаракат ишига, жаҳондаги барча халқлар ишига аввалгидек узоқ хизмат қилишингиз учун Сизнинг олижаноб ва қимматли ҳаёт йўлингизга хос бўлган навқирон руҳни, ўткир ақл-идрок ва ажойиб инсоний фазилатларни бундан буён ҳам кўп йиллар сақлаб қолишингизни истайман.

Мана шу кунда Сизга меҳр-муҳаббат қўйган ва Сиз билан фахрланадиган халқнинг ғоят самимий табрикларини, унинг Сиз Кубага қилган жамики ишлар учун чуқур миннатдорчилик ҳис-туйғуларини, шунингдек курашдош дўстингиз ва сафдошингизнинг Сизга сиҳат-саломатлик ва муваффақиятлар тилаб билдирган энг яхши истакларини қабул қилгайсиз.

Куба Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари

ФИДЕЛЬ КАСТРО РУС

ЎРТОҚ Л. И. БРЕЖНЕВГА МХР МУКОФОТЛАРИ ТОПШИРИЛДИ

МХРП Марказий Комитетининг Биринчи секретари, МХР Буюк Халқ Хурали Президиумининг Раиси Ю. Цеденбал 14 декабрь куни Кремлда КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежневга МХР қаҳрамонининг Олтин Юлдузи ва Сухэ-Батор орденини топширди. Ўртоқ Л. И. Брежнев СССРда коммунизм қурилишидаги, жаҳон социализмини ҳимоя қилиш ҳамда унинг куч ва қудратини кўпайтиришдаги, халқаро коммунистик ва ишчилар ҳаракатининг бирлиги ҳамда жипслигини мустаҳкамлашдаги буюк хизматлари учун, КПСС билан МХРП ўртасидаги, СССР билан МХР ўртасидаги дўстлик, қардошлик ва мустаҳкам ҳар томонлама ҳамкорликнинг бузилмас алоқаларини ҳар жиҳатдан мустаҳкамлашдаги жуда катта роли, халқлар мустаҳкам тинчлиги ва хавфсизлиги учун курашдаги юксак ташаббускор ва самарали фаолияти учун Монголия Халқ Республикасининг ана шу олий мукофотларига сазовор бўлди.

МХР мукофотларини топшириш вақтида Ю. В. Андропов, В. В. Гришин, А. А. Громико, А. П. Кириленко, Ф. Д. Кулаков А. Я. Пельше, Н. В. Подгорний, Д. Ф. Устинов, П. Н. Демичев, Б. Н. Пономарев, М. С. Соломенцев, И. В. Капитонов, В. И. Долгих, М. В. Зимянин, К. У. Черненко, Я. П. Рябов ўртоқлар ҳозир бўлдилар.

Ю. Цеденбал ва Л. И. Брежнев ўртоқлар нутқ сўзладилар.

Ўртоқ Ю. ЦЕДЕНБАЛ нутқи

Азиз ўртоқ Брежнев!

Ҳурматли ўртоқлар!

Монголия Халқ Революцион партияси Марказий Комитети, Монголия Халқ Республикаси Буюк Халқ Хурали Президиуми ва Министрлар Кенгаши номидан, меҳнаткаш монгол халқи номидан ва шахсан ўз номимдан КПСС Марказий Комитети Бош секретари, қалин дўстимиз ўртоқ Леонид Ильич Брежневни туғилган кунига 70 йил тўлиши муносабати билан самимий табриклаш ва унга мамлакатимизнинг олий ҳукумат мукофоти — МХР қаҳрамонининг Олтин Юлдузи ва Сухэ-Батор орденини топширишдек юксак шарафга муяссарман.

Замонамизда инсоният ривожининг бош йўлини белгилаб турган социалистик ҳамдўстлик мамлакатларининг порлаб турган ёруғ юлдузлари туркумида ленинизм ва Улуғ Октябрь Социалистик революциясининг ватани, социализм ва қурилаётган коммунизм ватани — улуғ Совет Иттифоқи марказий ва етакчи ўринда турганлигини шу тантанали пайтда завқ билан таъкидлайман. Коммунистик жамият бинокорлари бўлган совет кишиларининг улкан муваффақиятлари ва меҳнатдаги одимлари, Советлар мамлакати иқтисодий ҳаётининг қудратли жўшқинлиги планетамизнинг ҳамма жойларида тобора равшан сезилиб, жаҳон ривожининг боришига зўр таъсир ўтказмоқда. Бутун инсониятга коммунистик келажакнинг нурафшон йўлини дадил очиб бораётган совет халқининг жаҳоншумул — тарихий зафарлари Ленин партияси ва унинг Марказий Комитетининг қаҳрамонона фаолияти билан, замонамизнинг атоқли сиёсий арбоби, КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Леонид Ильич Брежневнинг номи билан чамбарчас боғланган. Халқлар ва коммунистлар халқаро коммунистик ва ишчилар ҳаракатининг бирлиги ҳамда жипслигининг мустаҳкамланишини, социализм, тинчлик ва демократия кучларининг позициялари кучайишини ҳақли равишда унинг номи билан боғламоқдалар.

Азиз Леонид Ильич, Сиз халқаро майдондаги изчил ва тинимсиз фаолиятингиз билан, собитқадам ва матонатли курашингиз билан ер юзида стабилликни сақлаш ва тинчликни мустаҳкамлаш ишига, жаҳонда кескинликни юмшатиш ишига бебаҳо ҳисса қўшдингиз ва қўшаяпсиз, эндиликда кескинликни юмшатиш халқаро ҳаётдаги устун тенденция бўлиб қолди. Дунёдаги тараққийпарвар кучлар Сизнинг тинчлик, халқаро хавфсизлик ва қуролсизланиш йўлидаги тинимсиз куч-ғайратингизнинг аҳамиятини чуқур тушуниб турибди. Фашист агрессорларга қарши қонли жангларнинг актив қатнашчиси бўлган Сиз халқларга тинчлик нақадар қимматга тушганлигини ўз кўзингиз билан кўргансиз, қуролли курашнинг ажал келтирувчи замонавий воситаларини ишга солиш инсоният учун тасвирлаб бўлмайдиган нақадар хавф келтиришини равшан тасаввур қиласиз.

Сиз, азиз ўртоқ Брежнев, монгол коммунистлари учун, бутун халқимиз учун ҳамиша улуғ Ленин иши йўлида матонатли курашчи бўлиб келдингиз ва ҳозир ҳам шундай бўлиб турибсиз, қудратли-ғоявий қурол — марксизм-ленинизм туфайли, социализм ва коммунизм қуриш манфаатлари ҳамда мақсадларининг муштараклиги туфайли бирлашган партияларимиз, мамлакатларимиз ва халқларимиз ўртасидаги ғоят самимий иттифоқ, дўстлик ва қардошлик муносабатларини ҳар томонлама мустаҳкамлашнинг изчил жарчиси бўлиб келдингиз ва ҳозир ҳам шундай бўлиб турибсиз.

Монгол меҳнаткашларининг ўз озодлиги ва мустақиллигини курашиб қўлга киритишда ҳамда уни империалистик босқинчиларнинг ҳамлаларидан ҳимоя қилишда ўз қутлуғ қонларини тўкиб ва азиз жонларидан кечиб ёрдам берган совет кишиларининг қаҳрамонона жасорати миннатдор Монголия меҳнаткашлари хотирасида абадий сақланиб қолган. Урушдан аввалги кескин ва таҳликали дамларда, фашистлар дунё халқларига тажовуз қилишга шайланиб турган бир пайтда монгол халқига ёрдамга келган совет жангчилари орасида сиёсий ходим Л. И. Брежнев ҳам бор эди. Ҳурматли Леонид Ильич, совет—монгол дўстлигини ҳар тарафлама ривожлантириш ва мустаҳкамлашда, МХР экономикаси ва маданиятини ривожлантириш, унинг халқи фаровонлигини ошириш ишида кўп томонлама ёрдам беришда Сизнинг хизматларингиз жуда катта.

Социалистик Монголиянинг ҳурматли юбиляримизга бугун топширилаётган мукофоти монгол халқининг ўз содиқ дўсти — қаҳрамон совет халқига, унинг шонли ленинчи партиясига ва шахсан КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, мамлакатимизнинг қалин дўсти ўртоқ Л. И. Брежневга чексиз меҳр-муҳаббати ва миннатдорчилиги ифодасидир.

Азиз ўртоқ Брежнев, МХРП Марказий Комитети, МХР Буюк Халқ Хурали Президиуми ва Министрлар Кенгаши номидан, бутун монгол халқи номидан Сизга МХР қаҳрамони унвони берилганлиги муносабати билан сизни самимий ва қизғин табриклашга, Сизга узоқ йиллар сиҳат-саломатлик, тараққийпарвар инсониятнинг тинчлиги ва бахт-саодати йўлида, социализм ва коммунизм тантанаси йўлида бундан-буён ҳам самарали ишлашингизни тилашга ижозат бергайсиз.

Ўртоқ Л. И. БРЕЖНЕВ нутқи

Азиз ўртоқ Цеденбал!

Азиз дўстлар!

Юксак мукофот учун Монголия Халқ Революцион партияси Марказий Комитети Сиёсий бюросига ва Буюк Халқ Хурали Президиумига чин кўнгилдан ташаккур айтаман. Бу—Осиёдаги мард, илғор мамлакат Монголия Халқ Республикасининг қаҳрамони унвонига сазовор бўлиш чиндан ҳам катта шарафдир. Бу мамлакатнинг халқи социализм қуриш йўлига ўтганига ярим асрдан кўпроқ вақт бўлди, биз бу мамлакат билан ярим асрдан ортиқ вақтдан бери жангларда ва меҳнатда қардошлар, сафдошлар, маслакдошлар бўлиб, қўлни-қўлга бериб, бирга боряпмиз.

Мен қаҳрамонлик Олтин Юлдузи ва Сухэ-Батор орденини давлатларимиз, партияларимиз ва халқларимиз бузилмас дўстлигининг рамзи деб қабул қиламан. Мен бу мукофотга неча минглаб совет кишилари ҳақли равишда шерик эканликларини англаган ҳолда уни қабул қиламан.

Булар — қардош монгол халқининг озодлиги ва мустақиллиги учун бўлган жангларда ўз қони ва жонини ҳам аямаган кишилардир.

Булар — ўзларининг интернационал бурчини бажо келтириб, ҳозир Дархан ва Эрдэнэт қурилишларида монгол ўртоқлар билан ёнма-ён туриб меҳнат қилган ва меҳнат қилаётган, Монголия диёрида социализмнинг моддий-техника базасини вужудга келтиришда ўз билими ва тажрибаси билан ёрдам бераётган совет ишчилари, инженерлари, техниклари, турли соҳа мутахассисларидир.

Бу мукофотни Монголия Халқ Революцион партияси билан биргаликда бузилмас совет—монгол дўстлигининг ижодкори ва илҳомчиси бўлган улуғ Ленин партиясига берилган мукофот деб биламан.

Мамлакатларимизнинг дўстлиги ва ҳамкорлиги йил сайин тобора чуқурлашиб, мазмунан тобора бойиб бораётганлигини ҳис этиш қувончлидир. Ўртоқ Цеденбал, Сизнинг бошчилигингиздаги Монголия партия-ҳукумат делегациясининг яқинда Совет Иттифоқига қилган визити вақтида биз биргаликда қабул қилган қарорлар ҳамкорлигимизнинг, партияларимиз, мамлакатларимиз ва халқларимизни бир-бирига яқинлаштиришнинг янги босқичини очади. Бу — биз Улан-Баторда ўн йилдан кўпроқ вақт муқаддам имзолаган дўстлик, ҳамкорлик ва ўзаро ёрдам тўғрисидаги шартноманинг ҳарфи ва руҳини амалда яхши рўёбга чиқаришнинг ўзидир!

Монголия Халқ Республикасининг қаҳрамони унвони зиммамга катта масъулият юклайди. Азиз ўртоқ Цеденбал, мамлакатимиз коммунистлари ва барча меҳнаткашлари совет—монгол дўстлиги ишига бундан буён ҳам содиқ бўлиб қоладилар, деб Сизни ишонтирмоқчиман. Биз Совет Иттифоқи билан Халқ Монголияси ўртасидаги мустаҳкам алоқаларни янада ривожлантириш учун, социализм ва тинчлик кучларини ҳар томонлама мустаҳкамлаш ҳамда жипслаштириш учун, барҳаёт марксизм-ленинизм ғояларининг тантанаси йўлида ҳамма ишларни қилаверамиз.

Мен бўлсам, шу улуғ мақсадларга эришиш йўлида куч-қувватимни аямайман, бунга монгол дўстларнинг ишончи комил бўлаверсин.

(Ўртоқ Ю. Цеденбал ва ўртоқ Л. И. Брежнев нутқлари зўр эътибор билан тингланди ва давомли қарсаклар билан кутиб олинди).

* * *

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзолари, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидатлар, КПСС Марказий Комитетининг секретарлари Леонид Ильич Брежневни юксак мукофотлар топширилганлиги билан астойдил табриклаб, унинг бутун дунёда тинчликни мустаҳкамлаш йўлида, инсониятнинг порлоқ келажаги — коммунизм йўлида бундан буён ҳам самарали ишлашини тиладилар.

(ТАСС).

ВЬЕТНАМ МЕҲНАТКАШЛАР ПАРТИЯСИНИНГ IV СЪЕЗДИГА

Азиз ўртоқлар!

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитети кўп миллионли коммунистлар отряди ва бутун совет халқи номидан шонли Вьетнам Меҳнаткашлар партиясининг IV съезди делегатларига ва улар орқали Вьетнам Социалистик Республикасининг коммунистларига, барча меҳнатчиларига қардошлик саломи йўллайди.

Сизларнинг съездингиз қаҳрамон Вьетнам ҳаётидаги тарихий маррада ўтмоқда. Вьетнам ватанпарварларининг озодлик, мустақиллик, тинчлик ва ватанни қайта бирлаштириш йўлидаги кўп йиллик фидокорона кураши ғолибона тугалланди. Социалистик мамлакатлар, бутун дунё тараққийпарвар жамоатчилигининг қизғин хайрихоҳлиги ва мададкорлигидан доимо баҳраманд бўлиб келаётган Вьетнам халқи матонат ва жасорат, ғалабага букилмас ирода намунасини кўрсатиб, империалист агрессорларни ва уларнинг малайларини мағлубиятга учратди, шимолда социализм ғалабаларини ҳимоя қилди ва мустаҳкамлади, жанубда миллий-демократик революцияни амалга ошириб, ягона Вьетнам Социалистик Республикасини барпо этди.

Халқнинг асрий орзу-умидлари, биринчи Вьетнам коммунисти атоқли революционер Хо Ши Миннинг васиятлари рўёбга чиқарилди. Вьетнам Меҳнаткашлар партияси босиб ўтилган йўлнинг якунлари билан ҳақли равишда фахрлана олади. Коммунистлар Вьетнам халқининг бахт-саодати ва озодлиги учун курашчиларнинг ҳамиша биринчи сафида бориб, мардлик ва меҳнаткашлар манфаатларига садоқат билан хизмат қилиш намунасини кўрсатдилар. Партиянинг марксизм-ленинизм таълимотини Вьетнамнинг конкрет шароитларида ижодий қўлланишга асосланган изчил сиёсати халқ эришган буюк ғалабаларнинг ҳал қилувчи омили бўлди. Коммунистларнинг, вьетнамлик барча ватанпарварларнинг жасорати инсониятнинг озодлик кураши йилномасига энг ёрқин саҳифалардан бири бўлиб абадий ёзилиб қолди, тинчлик, демократия, миллий мустақиллик ва социализм кучлари позицияларини мустаҳкамлашга муҳим ҳисса бўлиб қўшилди.

Совет коммунистлари, Совет Иттифоқининг барча меҳнаткашлари фидокорлик билан тўлиб тошган қийин курашда ва янги жамият қурилишида доимо Вьетнам тарафида туриб, қардош партия ва халқнинг ажойиб ютуқларини қизғин табриклайдилар.

Эндиликда Вьетнам халқи тинч қурилишнинг кенг ва ёруғ йўлига чиқиб олди. Меҳнаткашлар партиясининг IV съезди қабул қиладиган муҳим қарорлар мамлакатни социалистик ривожлантириш программаси бўлиб қолади. Вьетнам Социалистик Республикасининг қаҳрамон ишчилар синфи, деҳқонлари, меҳнаткаш зиёлилари ўзининг марксчи-ленинчи авангарди теварагида маҳкам жипслашиб, қардош социалистик мамлакатларнинг халқлари билан бир сафда бориб, партия IV съезди қарорларини бажарадилар, Вьетнам диёрида социализмнинг моддий-техника базасини барпо этишда янгидан-янги муваффақиятларга эришадилар, ўз Ватани шуҳратини оширадилар.

Азиз дўстлар!

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси билан Вьетнам Меҳнаткашлар партияси ўртасидаги алоқалар муттасил мустаҳкамланиб бораётганлигини мамнуният билан қайд этамиз. Марксизм-ленинизм ва пролетар интернационализми принциплари, мамлакатларимиз коммунистларининг синфий мақсадлари ва муддаолари муштараклиги шу алоқаларга негиз қилиб олинган. КПСС СССР билан ВСР ўртасидаги дўстликни мустаҳкамлаш ва ҳар томонлама ҳамкорликни ривожлантириш учун бундан буён ҳам ҳамма ишни қилишга азми қарор берган. Империалист агрессорларга қарши кураш йилларида бўлгани каби Вьетнам халқи социализм қурилишида ҳам КПССнинг, Совет Иттифоқининг кўмаги ва мададига қаттиқ умид боғлай бериши мумкин.

Жаҳон революцион кучларининг жанговар отряди бўлган Вьетнам Меҳнаткашлар партияси ўз фаолиятида чексиз ватанпарварлик билан изчил пролетар интернационализмини узвий равишда қўшиб олиб бормоқда. Революциянинг янги босқичида ҳам вьетнамлик коммунистлар жаҳон коммунистик ҳаракати жипслигини, империализмга қарши барча курашчиларнинг бирлигини мустаҳкамлашга, тинчлик, халқаро хавфсизлик, демократия ва социализм учун курашга муносиб ҳисса қўша берадилар, деб ишонч билдирамиз.

Вьетнам Меҳнаткашлар партиясининг IV съездига тўла муваффақият тилаймиз!

Яшасин қаҳрамон Вьетнам халқининг жанговар марксчи-ленинчи авангарди — ВМП!

Жануби-Шарқий Осиёда социализмнинг мустаҳкам қўрғони — Вьетнам Социалистик Республикаси мустаҳкамланиб, гуллаб-яшнайверсин!

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси билан Вьетнам Меҳнаткашлар партиясининг жанговар бирдамлиги, Совет ва Вьетнам халқларининг бузилмас дўстлиги абадий яшайверсин!

Яшасин коммунизм!

СОВЕТ ИТТИФОҚИ КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ.

Л. И. БРЕЖНЕВ Р. КАСТРОНИ ҚАБУЛ ҚИЛДИ

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев дўстона визит билан Москвага келган Куба Компартияси Марказий Комитетининг иккинчи секретари, Куба Республикаси Давлат Кенгаши ва Министрлар Кенгаши раисининг биринчи ўринбосари ўртоқ Кастрони 15 декабрь куни Кремлда қабул қилди.

Ўртоқ Л. И. Брежнев билан ўртоқ Р. Кастро ўртасида бўлиб ўтган суҳбат чоғида КПСС XXV съезди ва Куба Компартияси I съезди қарорлари асосида Совет-Куба ҳамкорлигини янада мустаҳкамлаш ва ривожлантириш масалалари кўриб чиқилди.

Ўртоқ Р. Кастро ўртоқ Л. И. Брежневга ўртоқ Фидель Кастронинг мактубини топширди, бу мактуб матбуотда эълон қилинмоқда.

Суҳбат ғоят самимий, қардошлик вазиятида ўтди.

Суҳбатда КПСС Марказий Комитетининг секретари К. У. Черненко ва Куба Компартияси Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, Куба Республикаси Давлат Кенгаши ва Министрлар Кенгаши раисининг ўринбосари К. Р. Родригес ҳозир бўлдилар.

Шу куни КПСС Марказий Комитетининг Сиёсий бюроси Куба Компартияси Марказий Комитетининг иккинчи секретари, Куба Республикаси Давлат Кенгаши ва Министрлар Кенгаши раисининг биринчи ўринбосари ўртоқ Р. Кастро шарафига зиёфат берди.

(ТАСС).

ЎРТОҚ Л. И. БРЕЖНЕВГА КУБАНИНГ МУКОФОТИ ТОПШИРИЛДИ

Куба Компартияси Марказий Комитетининг иккинчи секретари, Куба Республикаси Давлат Кенгаши ва Министрлар Кенгаши раисининг биринчи ўринбосари ўртоқ Р. Кастро 15 декабрь куни Кремлда КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневга «Плайя-Хирон» орденини топширди. Ўртоқ Л. И. Брежнев халқаро фашизмни тор-мор қилишга олиб келган Улуғ Ватан урушидаги актив иштироки учун, социализм қурилишидаги ижодий фаолияти учун, унинг номини қаҳрамон коммунист курашчининг ҳақиқий тимсолига айлантирган буюк шахсий фазилатлари ва курашдаги фидокорлиги учун, империализмга қарши ҳамда халқларни эзиш ва эксплуатация қилишнинг бошқа формаларига қарши кураш байроғини марксизм-ленинизм принципларига бениҳоя садоқат билан баланд кўтариб бораётганлиги учун, бутун инсониятнинг фароғати ва бахт-саодати йўлида тинчлик, тараққиёт ва социализм ишига бебаҳо ҳисса қўшаётганлиги учун Куба Республикасининг шу юксак мукофоти билан тақдирланди.

Куба мукофотини топшириш вақтида:

Совет томонидан— Ю. В. Андропов, В. В. Гришин, А. А. Громико, А. П. Кириленко, А. Н. Косигин, Ф. Д. Кулаков, А. Я. Пельше, Н. В. Подгорний, Д. Ф. Устинов, П. Н. Демичев, Б. Н. Пономарев, М. С. Соломенцев, И. В. Капитонов, В. И. Долгих, М. В. Зимянин, К. У. Черненко, Я. П. Рябов ўртоқлар;

Куба томонидан — Куба Компартияси Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, Куба Республикаси Давлат Кенгаши ва Министрлар Кенгаши раисининг ўринбосари К. Р. Родригес, Куба Компартияси Марказий Комитетининг аъзоси, Куба Республикаси давлат кенгашининг аъзоси, В. Эспин, Куба Компартияси Марказий Комитетининг аъзоси, Куба Республикасининг СССРдаги элчиси С. Агирре Дель Кристо ўртоқлар ҳозир бўлдилар.

Р. Кастро ва Л. И. Брежнев ўртоқлар нутқ сўзладилар.

Ўртоқ Р. КАСТРО нутқи

Азиз ва муҳтарам ўртоқ Леонид Ильич Брежнев!

70 йиллигингиз муносабати билан Сизга Куба Республикаси Давлат Кенгаши номидан «Плайя-Хирон» миллий орденини топшириш мен учун ғоят катта шарафдир.

Куба революцион ҳукумати Латин Америкасида биринчи марта империализм кучларини мағлубиятга учратган олишувда жанг қилган ва ўз жонларини берган кишилар шарафига 1961 йилда таъсис этган бу орден билан империализмга ва мустамлакачиликка қарши курашда алоҳида ўрнак кўрсатган ёки инсоният тинчлиги ва тараққиёти йўлида жуда катта жасоратлар қилган кубаликлар ва чет элликлар мукофотланадилар.

Ўртоқ Брежнев, Сиз бу орденга ҳаммадан кўра ҳам ортиқроқ муносибсиз: Сизнинг коммунист раҳбар ва давлат арбобига хос беқиёс сиймонгизда айни вақтда империализмга, эски ва янги мустамлакачиликка қарши атоқли курашчи бўлиш хизматларингиз Сизнинг тинчлик сиёсати ижодкори ва ижрочиси бўлишдек тарихий ролингиз билан қўшилиб кетган. Лениннинг тинч-тотув яшаш тўғрисидаги таълимотига мувофиқ совет давлати КПСС XXIV ва XXV съездлари қарорларини бажариш йўлида шу тинчлик сиёсатини халқаро майдонда ўтказиб келмоқда. Сиз, бу съездлар қарорларининг энг бевосита илҳомчиси бўлдингиз.

Куба Республикасининг давлат кенгаши Сизга шу орденни бериш боисини баён этиб, Сиздаги қаҳрамон курашчи коммунистга хос юксак фазилатларни: ёшлик чоғингиздан бошлаб Маркс, Энгельс ва Ленин ишига қўшилганлигингизни, Улуғ Ватан урушида ҳарбий бошлиқ сифатида актив қатнашганингиз ҳамда Совет Иттифоқи шу уруш давомида халқаро фашизмни тўхтатиб ва тор-мор этиб, дунёни омон сақлаб қолганлигини, социализм қурилишидаги жуда катта бунёдкорлик меҳнатингизни ва Сизнинг бутун кураш фаолиятингизда намоён бўлаётган буюк шахсий фазилатларингизни кўрсатиб ўтди.

Совет Иттифоқининг дўстлари, Ер куррасининг ҳамма жойларидаги коммунистлар, миллион-миллион эркаклар ва аёллар, шу жумладан, ҳатто бизнинг идеалларимизга қўшилмайдиган кишилар ҳам СССРнинг ҳозирги ҳаётдаги ролини, халқларни ҳимоя қилишда унинг сиёсати ва принципиал позицияларининг ҳал қилувчи аҳамиятини тушунмоқдалар ва қадрламоқдалар, ўз мамлакатларининг миллий мустақиллиги ва демократик ривожланиши учун курашаётган ҳамма кишилар, ўртоқ Брежнев, Сизни ўз хизматларингиз туфайли Ленин партияси энг юқори раҳбарлик лавозимини эгаллаш шарафига муяссар қилган тарихий шахс деб билмоқдалар.

Ўртоқ Брежнев! Биз учун асло унутилмайдиган шу бахтли кунда айтмоқчимизки, Сизнинг дўстлигимиз ва ватанимиз тақдири тўғрисидаги ғамхўрлигингизни миннатдорлик билан баҳолаш учун Куба халқининг кўпгина асослари бор. Биз, кубаликлар учун, Сизнинг Куба проблемаларини тушунишингиз, халқимизнинг миллий мудофаани таъминлашдаги ва хўжалик қурилиши қийинчиликларини бартараф этишдаги бирдамлигингиз доимий илҳом манбаидир. Сизнинг мамлакатимизга 1974 йилда қилган тарихий визитингиз, Сизнинг меҳнаткашларимиз билан учрашувларда изҳор этган дўстона туйғуларингизни ҳеч биримиз унутмаймиз. Ҳурматли Леонид Ильич, Кубанинг Улуғ совет халқига ва унинг раҳбарларига миннатдорчилигида Сизнинг олижаноб сиймоингиз ҳамиша сақланиб қолади.

Мамлактимиз давлат кенгаши ва шахсан унинг раиси ўртоқ Фидель Кастронинг фахрли топшириғини бажариб, делегациямиз номидан ва шахсан ўз номимдан Сизга Куба халқининг саломи билан бирга шахсий бахт-саодат ҳамда социализм ва коммунизм, миллий мустақиллик ва тинчлик ишига хизмат қилишда янгидан-янги муваффақиятлар тилашга ижозат бергайсиз.

Ўртоқ Л. И. БРЕЖНЕВ нутқи

Азиз Рауль Кастро ва Карлос Рафаэль Родригес ўртоқлар!

Азиз дўстлар!

Мен Куба Республикасининг фахрий мукофотини қабул қилар эканман, уни аввало партияларимиз ва халқларимизни бирлаштириб турган революцион бирдамлик алоқаларининг, мусаффо қардошларча дўстликнинг ифодаси деб биламан. Шу туйғулар билан мен Куба Коммунистик партияси Марказий Комитетига, Куба Республикасининг давлат кенгаши ва ҳукуматига чуқур миннатдорчилигимни изҳор этаман.

Айтиш мумкинки, онгли ёшдаги бирон совет кишиси, ҳеч бўлмаганда ўн олти миллион совет коммунистларидан бирон киши ҳам революцион Куба тақдирига бефарқ деб ҳисобланиши мумкин эмас.

Бизнинг мамлакатимизда Кубани озодлик, мустақиллик учун, меҳнаткашларнинг ҳуқуқлари учун курашдаги чексиз қаҳрамонлик тимсоли деб, ғарбий ярим шарда балқиб чиққан янги, социалистик турмуш байроғи деб билиб севадилар ва ғоят ҳурмат қиладилар.

Сизларнинг гўзал мамлакатингизда бўлиш, унинг куч-ғайратга, ҳаёт қувончи ва революцион шижоатга тўла ажойиб халқини кўриш бахтига муяссар бўлган кишилар эса, Кубани ҳеч қачон унутмайдилар, албатта. Мен ана шундай бахтиёр кишилар жумласига кираман. 1974 йил бошларида Кубага қилинган визит менинг хотирамда ёрқин, унутилмас воқеа бўлиб, бир умрга сақланиб қолган.

Куба революциясининг тарихи — эрксевар Куба халқини яна тиз чўктиришни орзу қилаётган империализм ва унинг гумашталари ҳуружларига ҳамда қўпорувчилик ҳаракатига қарши тинимсиз давом этаётган доимий кураш тарихидир. Ҳозиргина менга топширилган «Плайя-Хирон» ордени шу курашнинг энг фожиали пайтларидан бирини эслатади. Ўз Коммунистик партияси теварагида жипслашган Куба халқи реакция кучларининг бостириб киришини даф қилди, уларни тор-мор этди, ўз революцион ғалабаларини қаттиқ туриб ҳимоя қилиб қолди.

Эндиликда республикангизнинг мавқеи ҳар қачонгидан ҳам мустаҳкам. У дунёда муносиб обрў-эътибор қозонди ва эътироф этилди. Бу йил Куба ҳаётида жуда катта аҳамиятга молик воқеалар кўп бўлди. Куба Компартияси биринчи съездининг тарихий қарорлари муттасил амалга оширилмоқда. Янги конституцияга мувофиқ халқ хокимиятининг ваколатли органлари сайланди. Республика миллий ассамблеясининг биринчи сессияси ўтказилди. Куба революциясининг синалган йўлбошчиси, жаҳон коммунистик ва озодлик ҳаракатининг атоқли арбоби, қадрдон дўстимиз ўртоқ Фидель Кастро шу сессияда республика давлат кенгашининг раиси қилиб сайланганлиги қонуниятли бир ҳол бўлди, албатта.

Шундай қилиб, Куба меҳнаткашларининг ўз давлати ишларидаги актив иштироки тобора аниқ ва конкрет формалар касб этмоқда. Кубадаги ёш социалистик давлат, бир томондан, ўзига кубалик ватанпарварлар кўпгина авлодларнинг демократия ва тараққиёт йўлидаги бой кураш тажрибасини сингдириб олганлиги, иккинчи томондан — социализм қардош мамлакатлари давлат қурилиши соҳасида орттирган тажрибани ҳам ўзида акс эттирганлиги жуда муҳимдир.

Ўртоқлар, совет кишилари Кубанинг ўз озодлиги йўлидаги, социализм йўлидаги курашида доимо кубалик қардошлар билан ҳамдам бўлганликларини англаш қувончлидир. Ҳозир бизнинг хилма-хил соҳалардаги ҳамкорлигимиз жуда кенг тус олди. Бундан иккала мамлакат манфаат кўрмоқда, халқлар тинчлиги ва озодлиги иши манфаат кўрмоқда.

Сизларни ишонтириб айтмоқчиманки, Совет Иттифоқи Коммунистик партияси, совет халқи — улар билан бирга Леонид Ильич Брежнев ҳам Октябрь ватани билан Озодлик ороли ўртасидаги бузилмас дўстликни мустаҳкамлаш ва ривожлантириш учун бундан буён ҳам баҳоли қудрат ҳамма ишларни қилаверадилар, албатта!

(Ўртоқ Р. Кастро билан ўртоқ Л. И. Брежнев нутқлари зўр эътибор билан тингланди ва қарсаклар билан бир неча бор бўлиниб турди).

* * *

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзолари, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидатлар, КПСС Марказий Комитетининг секретарлари Леонид Ильич Брежневни Куба Республикасининг олий мукофоти топширилганлиги билан самимий табрикладилар ҳамда КПССнинг ленинча сиёсатини амалга оширишда, тинчлик ва коммунизм ишининг тантанаси йўлида унинг бундан буён ҳам самарали ишлашини тиладилар. (ТАСС).

Л. И. БРЕЖНЕВ Ю. ЦЕДЕНБАЛ БИЛАН УЧРАШДИ

КПСС Марказий Комитети Бош секретари Л. И. Брежнев 14 декабрь куни Кремлда МХРП Марказий Комитетининг Биринчи секретари, МХР Буюк Халк Хурали Президиумининг Раиси Ю. Цеденбал билан учрашди.

Л. И. Брежнев билан Ю. Цеденбал ўртоқлар КПСС билан МХРП, Совет Иттифоқи билан Монголия Халқ Республикаси ўртасидаги кўп соҳаларда кенг миқёсдаги ҳамкорликнинг ривожидан мамнун эканликларини изҳор этдилар. Шу билан бирга улар МХР партия-ҳукумат делегациясининг яқинда Совет Иттифоқига қилган визити чоғида эришилган битимлар ва аҳдномалар муваффақиятли бажарилаётганлиги аҳамиятини таъкидлаб ўтдилар. Суҳбат чоғида бир қанча актуал халқаро проблемалар кўриб чиқилди.

Суҳбат самимий, дўстона ва тўла якдиллик вазиятида ўтди.

КПСС Марказий Комитетининг Сиёсий бюроси МХРП Марказий Комитетининг Биринчи секретари, МХР Буюк Халқ Хурали Президиумининг Раиси Ю. Цеденбал шарафига зиёфат берди.

(ТАСС).

А. Н. КОСИГИН ЖЎНАБ КЕТДИ

ВАРШАВА, 15 декабрь. (ТАСС). КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигин бугун Польша Халқ Республикасидан ватанига жўнаб кетди. У Польша Бирлашган ишчи партияси Марказий Комитети, ПХР ҳукуматининг таклифига биноан Совет Иттифоқининг техникавий ёрдами билан қурилаётган «Катовице» металлургия комбинати биринчи навбатининг тантанали ишга туширилиши маросимида қатнашди.

Оғир ва транспорт машинасозлиги Министри В. Ф. Жигалин, СССР Қора металлургия Министри И. П. Казанец, СССР Министрлар Совети Ташқи Иқтисодий алоқалар давлат комитетининг Раиси С. А. Скачков ўртоқ А. Н. Косигин билан бирга жўнаб кетдилар.

СССР ва ПХР давлат байроқлари билан безатилган Варшава аэродромида ПБИП Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, ПХР Министрлар кенгашининг раиси П. Ярошевич, ПБИП Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзолари, ПБИП Марказий Комитетининг секретарлари, бошқа расмий кишилар Совет Иттифоқидан келган меҳмонларни кузатиб қолдилар. СССР ва ПХРнинг давлат гимнлари ижро этилди, шунингдек Польша қўшинининг фахрий қоровули саф тортиб турди.

* * *

Ўртоқ А. Н. Косигин 15 декабрь куни Москвага қайтиб келди.

Аэродромда уни Ю. В. Андропов, В. И. Долгих ўртоқлар, СССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари Н. А. Тихонов, СССР Министрлар Совети раисининг ўринбосарлари Н. К. Байбаков, Н. В. Мартинов, И. Т. Новиков, З. Н. Нуриев, Л. В. Смирнов ва бошқалар кутиб олдилар. (ТАСС).

КАТОВИЦЕДА СУҲБАТ

ПБИП Марказий Комитетининг Биринчи секретари Э. Герек «Катовице» металлургия комбинатининг биринчи навбатини ишга тушириш маросимида қатнашмоқ учун Польшага келган КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигинни 14 декабрда қабул қилди.

Учрашуда ПБИП Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзолари, ПХР Давлат кенгашининг Раиси Г. Яблонский ва ПХР Министрлар кенгашининг Раиси П. Ярошевич иштирок этдилар.

Самимий, дўстона вазиятда ўтган суҳбат чоғида ҳар томонлама, жўшқин ривожланиб бораётган Польша-Совет ҳамкорлигининг баъзи масалалари кўриб чиқилди.

(ТАСС).

САМОЛЁТ БОРТИДАН

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигин Польша Халқ Республикасидан жўнаб кетаётиб, самолёт бортидан ПБИП Марказий Комитетининг биринчи секретари Э. Герекка ва ПБИП Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, ПХР Министрлар Кенгашининг Раиси П. Ярошевичга телеграмма юбориб, Польшада совет халқига, КПССга кўрсатилган зўр диққат-эътибор ва меҳмондўстлик учун, самимий ўртоқлик ва дўстлик ҳис-туйғулари учун чин кўнгилдан миннатдорчилик изҳор қилди.

А. Н. Косигин бутун қардош поляк халқига социалистик бунёдкорликда катта-катта муваффақиятлар тилади.

(ТАСС).

ПАРТИЯ БЕЛГИЛАГАН ЙЎЛДАН

Ўзбекистон ёш ишчиларидан 21 мингдан кўпроқ киши, 13 минг комсомол-ёшлар коллективи йиллик топшириқни муваффақиятли бажардилар. Ҳозирги вақтда ёш меҳнатчилардан 900 минг киши Улуғ Октябрнинг 60 йиллигига КПСС Марказий Комитетига йўлланадиган Ленин комсомолининг рапортини имзолаш фахрий ҳуқуқига эга бўлиш учун курашмоқда. Бу мисоллар Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг кеча Тошкентда бўлиб ўтган пленумида айтиб ўтилди. Пленумда КПСС Марказий Комитети 1976 йил октябрь Пленумининг якунлари ҳамда «Ёшларнинг ғайрат-шижоати ва ижодкорлиги —самарадорлик ва сифат беш йиллигига» ҳаракатини авж олдириш соҳасида республика комсомол ташкилотларининг вазифалари муҳокама этилди. Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг биринчи секретари Э. Г. Ғафуржонов доклад қилди.

Маҳсулот сифатига алоҳида эътибор бераётган бир қанча комсомол ташкилотларининг ташаббусига пленумда ижобий баҳо берилди. Ҳозир республикада 130 мингта сифат пости ва штаби ишлаб турибди. Энг юқори аттестацияга тақдим этилган маҳсулотнинг 150 турини комсомол ўз оталиғига олди.

Пахта, ғалла ва қишлоқ хўжалик маҳсулотлар бошқа турларининг ҳосилдорлигини ошириш, Жиззах ва Қарши даштларини ўзлаштириш, янги чорвачилик комплекслари қурилишига салмоқли ҳисса қўшиш. — дейишди пленум қатнашчилари, —республика қишлоқ ёшларининг жанговар вазифасидир. Комсомол икки йил мобайнида 230 минг малакали механизатор кадр тайёрлади. Беш йилликнинг охиригача бу рақам 500 минг кишига етказилиши лозим.

КПСС XXV съезди, КПСС Марказий Комитетининг октябрь Пленуми қарорларида, КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг Пленумда сўзлаган нутқида ҳар бир ёш меҳнатчи олдига қўйилган талабларни чуқур тушуниб олишда унга кўмаклашиш кераклиги комсомол ташкилотларининг фахрли вазифаси эканлиги пленумда таъкидлаб ўтилди.

Пленум ўнинчи беш йилликнинг биринчи йилида комсомол-ёшлар маккажўхорикорлик коллективлари ишининг якунларини ва дон етиштиришни янада кўпайтириш вазифаларини муҳокама қилди. Илғор маккажўхорикорларга кўчма Қизил байроқлар топширилди.

Пленумда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг иккинчи секретари Л. И. Греков нутқ сўзлади. (ЎзТАГ).

Л. И. БРЕЖНЕВНИНГ ЮГОСЛАВИЯГА ВИЗИТИГА ОИД ҲУЖЖАТЛАР ВА МАТЕРИАЛЛАР ТЎПЛАМИ

Сиёсий адабиёт нашриёти «Леонид Ильич Брежневнинг Югославия Социалистик Федератив Республикасига визити» тўпламини босмадан чиқарди. Тўпламга КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг 1976 йил 15—17 ноябрь кунлари ЮСФРга қилган дўстона визитига оид ҳужжатлар ва материаллар киритилган.

Тўпламда ўртоқ Л. И. Брежневнинг ва ЮСФР президенти, ЮКС раиси ўртоқ И. Броз Титонинг нутқлари, Совет-Югославия музокаралари тўғрисида ахборотлар, ўртоқ Л. И. Брежневнинг Югославияда бўлишига доир материаллар эълон қилинган. Совет-Югославия ахбороти, «КПСС Марказий Комитетининг Сиёсий бюросида. Ўртоқ Л. И. Брежневнинг Югославия Социалистик Федератив Республикасига қилган дўстона визитининг якунлари тўғрисида»ги хабар ва бошқа материаллар берилган.

(ТАСС).

ЯНГИ ХУЖЖАТЛИ ФИЛЬМНИНГ ЖАМОАТЧИЛИК КЎРИГИ

14 декабрь куни Москвада «Коммунист ҳақида қисса» янги ҳужжатли киноленганинг жамоатчилик кўриги бўлиб ўтди.

Ҳужжатли фильмлар марказий студияси яратган картинанинг премьерасини кўриш учун Москва шаҳрининг ишлаб чиқариш илғорлари, партия ветеранлари, Улуғ Ватан урушининг қатнашчилари, маданият ва фан арбоблари, пойтахтдаги партия, совет, жамоат ташкилотларининг вакиллари «Октябрь» кинотеатрига келдилар.

Кинохрониканинг кўпсонли ҳужжатли кадрларидан ва турли йиллардаги фотосуратлардан ташкил топган фильм КПСС Марказий Комитети Бош секретари Л. И. Брежневнинг ёрқин ҳаёт йўли тўғрисида ҳикоя қилади.

(ТАСС).

ТАБИАТ—ИНСОННИНГ НЕЪМАТИ

15 декабрь куни Тошкентда Ўзбекистон ССР Фанлар академияси «Биосферадан рационал фойдаланиш ва уни муҳофаза қилиш регионал проблемалари» илмий кенгашининг биринчи сессияси очилди. Одамнинг интенсив хўжалик фаолияти шароитларида табиий ресурсларни авайлаш, атроф муҳитни муҳофаза қилиш турли жиҳатлари кўриб чиқилмоқда.

Илмий кенгаш раиси, Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг президенти, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони академик О. С. Содиқов кириш нутқи сўзлаб, сессияни очди.

Республика табиатини муҳофаза қилиш жамияти президиумининг раиси, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми раисининг ўринбосари А. С. Абдалин сессияда табрик нутқи сўзлади.

(ЎзТАГ).

Янгийўл кондитер-ачитқи бирлашмасининг конфет-шоколад цехи ишчи-хизматчилари беш йилликни муддатидан илгари бажариш борасида фидокорона меҳнат қилмоқдалар. Улар аҳолига кўпгина ширинликлар етказиб бериб, ишлаб чиқариш суръатини ошириб бормоқдалар. Шу кунларда конфет-шоколад цехи ишчилари янги йил байрам дастурхонини безаш иштиёқида бежирим коробкаларда ширинликлар тайёрлаб бермоқдалар. Суратда: бригада бошлиғи М. Эмирсолиева ва лаборантка У. Валиуллаева.

Г. Самадова фотоси.

СОЦИАЛИЗМ БАЙРОҒИ ОСТИДА

ВЬЕТНАМ МЕҲНАТКАШЛАР ПАРТИЯСИНИНГ IV СЪЕЗДИ

ХАНОЙ, 14 декабрь. (ТАСС махсус мухбирлари). Бугун тарихий Бадинь майдонидаги мажлислар саройида Вьетнам меҳнаткашлар партиясининг IV съезди очилди. Съезд делегатлари бутун мамлакат миқёсида социализм қурилишининг энг муҳим вазифаларини белгилайдилар.

Вьетнамнинг бир ярим миллиондан зиёд коммунистлари бу анжуманга ўзларининг бир мингдан ортиқ вакилини юбордилар. Булар орасида бундан 46 йил муқаддам Вьетнам халқининг жанговар революцион авангарди бўлмиш партияни вужудга келтирган, қўлига қурол олиб ватанининг озодлиги ва мустақиллигини қаттиқ туриб ҳимоя қилган кишилар, янги ҳаёт қурилишининг олдинги сафларида бораётган кишилар бор.

Делегатлар партиянинг III съезд билан IV съезд ўртасида ўтган даврдаги фаолияти тўғрисида Вьетнам меҳнаткашлар Партияси Марказий Комитетининг Сиёсий ҳисоботини муҳокама қиладилар, экономикани қайта қуриш ва ривожлантиришнинг 1976—1980 йилларга мўлжалланган беш йиллик планининг асосий йўналишларини тасдиқлайдилар, ВМПнинг ўзгартирилган уставини қабул қиладилар, партиянинг марказий органларини сайлайдилар.

Съездни партия ветерани, Вьетнам Социалистик Республикасининг президенти Етон Дик Тханг очди. Залдагилар КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, КПСС Марказий Комитетининг секретари М. А. Суслов бошчилигидаги Совет Иттифоқи Коммунистик партияси делегациясини ва чет эллардан келган бошқа меҳмонларни гулдурос қарсаклар билан табрикладилар.

ВМП Марказий Комитетининг биринчи секретари ўртоқ Ле Зуан Вьетнам меҳнаткашлар партияси Марказий Комитетининг ҳисобот докладини қилди.

Партиянинг III съездидан кейин ВМПнинг ҳозирги IV съездигача, деди ўртоқ Ле Зуан, ўн олти йил ўтди. Бизнинг ватанимиз шу давр ичида ғоят жиддий синовлардан ўтди. Бизнинг халқимиз француз мустамлакачиларга қарши олиб борилган буюк урушга барҳам бермасданоқ янги жангга, Америка империализми бошлаб берган мислсиз бешафқат агрессияга қарши курашга отланди. Империалистлар, деб сўзини давом эттирди докладчи, ана шу яккама-якка урушда бизни қисқа вақт ичида янчиб ташлай оламиз, деб умид боғлаган эдилар. Аммо бутун мамлакатнинг халқи ва армияси партиянинг тўғри раҳбарлигида ва бутун жаҳондаги дўстларининг самимий ёрдамидан фойдаланиб, ғоят мардона кураш олиб бордилар ва шонли ғалабага эришдилар.

Докладчи Вьетнам халқи қўлга киритган ғалабанинг халқаро аҳамияти тўғрисида гапириб, жумладан, қуйидагиларни таъкидлаб ўтди: бу ғалаба иккинчи жаҳон урушидан кейин империализмнинг революцион кучларга кенг кўламдаги қарши ҳужумини барбод этди, социализмнинг позицияларини кенгайтирди, империалистик системани заифлаштирди, революцион кучларнинг қудратини ва ҳужумкорлик шижоатини мустаҳкамлади.

Ҳозирги кунда биз халқимизнинг партия раҳбарлигида босиб ўтган узоқ ва шонли революцион кураши йўлига чексиз ифтихор билан назар солмоқдамиз. Вьетнам революцияси барча ғалабаларининг ташкилотчиси бўлмиш Вьетнам меҳнаткашлар партияси эндиликда барча жангларда ғалаба қозонган, сиёсий жиҳатдан чиниққан, идеологик ва ташкилий жиҳатдан мустаҳкамланган кучли марксчи-ленинчи партия, халқаро коммунистик ва ишчилар ҳаракатининг қудратли отряди бўлиб қолди.

Вьетнам революцияси тарихининг порлоқ саҳифалари каби бизнинг катта ғалабамиз ҳам қарийб ярим аср мобайнида буюк президент Хо Ши Миннинг номи билан ҳамиша боғланди. Хо Ши Мин партиямизни ташкил этди ва чиниқтирди, Вьетнам Демократик Республикасини вужудга келтирди, буюк миллий жипсликка эришиб, революцион куролли кучларни барпо этди. Бутун партия, бутун халқ ва бутун армиямиз Хо Ши Миннинг муқаддас воситалари шараф билан бажарилганлигидан фахрланмоқда.

Вьетнам революциясининг ғалабаси, деб уқтириб ўтди ўртоқ Лу Зуан, бутун дунёда социализм, миллий мустақиллик, демократия ва тинчлик кучларининг ғалабасидир. Бу кучлар Америка империализмининг агрессиясига қарши курашда бизни қўллаб-қувватладилар. Ўртоқ Ле Зуан пролетар интернационализмининг олижаноб руҳи билан суғорилган ва Вьетнам халқига ҳар томонлама, буюк бебаҳо ёрдам ва мадад берган ва ҳозирги пайтда ҳам уруш жароҳатларини даволашда ҳамда ватанни барпо этишда Вьетнам халқига кўмаклашиб келаётган Совет Иттифоқига ва бошқа қардош социалистик мамлакатларга съезд номидан ғоят самимий ташаккур изҳор қилди.

Ўртоқ Ле Зуан мамлакат хўжалиги тараққиётининг баъзи якунларига тўхталиб, бундай деди: Вьетнамнинг шимолий қисми халқ хўжалигини социалистик негизда қайта қуриш ва барпо этиш соҳасида муваффақиятларга эришди. Бу муваффақиятлар бизни ҳақли суръатда фахрлантиради. Аммо шимолий Вьетнам 1965 йилдан бошлаб ўз экономикасини ҳарбий изга кўчиришга мажбур бўлган эди. Ўша пайтдан бошлаб 1975 йилгача вайронгарчилик уруши даври давом этди. Бу даврда вақти-вақти билан экономикани тиклаш ишлари ҳам олиб борилди. Лекин шунга қарамай, социализм қурилишида анча катта муваффақиятлар қўлга киритилди.

Социализмнинг моддий-техника базасини вужудга келтириш ва ижтимоий ишлаб чиқаришни йирик социалистик ишлаб чиқариш йўлидан олиб бориб қайта ташкил этиш — ҳозирги вақтда мамлакатнинг шимолий қисмини ва умуман бутун мамлакатни ривожлантиришнинг асосий масаласидир.

Социализмга ўтиш даврида асосий вазифа бўлмиш социалистик индустрлаштириш, замонавий индустриал-аграр иқтисодий структурани вужудга келтириш — ўз мақсадларимизга эришувнинг ҳал қилувчи шартидир. Қишлоқ хўжалигини ва енгил саноатни ривожлантириш, қишлоқ хўжалиги билан саноатни мустаҳкам равишда бирга қўшиб олиб бориш, уларни ягона организмга айлантириш, уларнинг бир-бири билан маҳкам боғланган ҳолда ривожлантирилишини ва бир-бирларини рағбатлантиришини таъминлаш асосида оғир саноатни рационал равишда илдам юксалтириш — бундай структурани вужудга келтиришнинг асосий йўлидир.

Партиянинг IV съезди, деди ўртоқ Ле Зуан, бизнинг мамлакатимиз миллат тарихида мисли кўрилмаган янги даврга қадам қўйган бир вазиятда ўтказилмоқда.

Коммунизм — партиямизнинг олий мақсадидир. Коммунизм — инсониятнинг баҳори, мамлакатимизнинг порлоқ истиқболидир. Партиямизнинг мақсади — халқимизнинг ҳам юксак идеалидир. Марказий Комитет партия курашининг мақсадларига мувофиқ иш олиб бориш, партиянинг характерини аниқ белгилаш ва бу билан партия аъзоларининг партияга нисбатан онгли муносабатини ошириш учун кўп ўртоқларимизнинг ва партия ташкилотларининг истакларини эътиборга олиб, съездга партияни Вьетнам Коммунистик партияси деб аташни таклиф этади. Партия 1930 йилда ташкил топган кундан буён унинг тарихий номи ана шундай.

Ҳаммамиз, Вьетнам Социалистик Республикасининг коммунистлари ва гражданлари шу тарихий съезд давом этаётган кунларда ўзимизни шонли партиямиз ва қаҳрамон ватанимиз билан бирга ўсиб вояга етгандек ҳис этмоқдамиз!

Партиянинг IV съезди тинч социализм қурилиши даврига қадам қўйишдан иборат буюк босқич бошланганлигидан далолат берди. Биз мамлакатимизни қудратли ва кўркам мамлакатга айлантиришга азму-қарор берганмиз. Президент Хо Ши Мин ҳамиша шуни орзу қилиб келган эди.

Съезд қарорларини бажариш — Вьетнам коммунистларининг ва бутун Вьетнам халқининг фахрли бурчидир.

Бутун халқимиз — ишчилар, деҳқонлар, ҳарбий хизматчилар, ёшлар, хотин-қизлар, зиёлилар, аҳолининг барча табақалари ва улуғ Вьетнам оиласидаги барча қардош миллатлар миллий нажот учун олиб борилган урушда кўрсатилган революцион қаҳрамонликни ватанни барпо этиш йўлидаги ижодий меҳнатда революцион қаҳрамонликка айлантиришлари лозим; социалистик революция — бизнинг байрамимизни, ҳар бир район ва ҳар бир корхонани ҳужумкор революцион юксалиш руҳи билан суғорилган буюк иншоотга айлантирайлик!

Ўртоқ Ле Зуаннинг доклади зўр эътибор билан тингланди ва бир неча бор давомли қарсаклар билан бўлиниб турди.

Вьетнам меҳнаткашлар партиясининг IV съезди эртага ўз ишини давом эттиради.

МУКОФОТ МУБОРАК

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

УЗБЕКИСТОН ССРДА ЯШОВЧИ КУП БОЛАЛИ ОНАЛАРГА «ҚАҲРАМОН ОНА» ФАХРИЙ УНВОНИ БЕРИШ ТУҒРИСИДА

Ўн ва ундан ортиқ бола туққан ва уларни тарбиялаган оналарга «Қаҳрамон она» фахрий унвони берилсин ва СССР Олий Совети Президиумининг ёрлиқлари топширилсин:

ТОШКЕНТ ШАҲРИ БЎЙИЧА

Муҳаммадалиева Вазира Ниёзовна — уй бекаси.
Саидхўжаева Хотима — ишчи.
Турсунматова Салима Зокировна — уй бекаси.
Хасманова Ҳадича — уй бекаси.
Юнусова Ҳурнисса Одиловна — ишчи.
Ёқубова Мастура — уй бекаси.

ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ БЎЙИЧА

1. **Абдемова** Ихлос — уй бекаси, Чиноз районн.
2. **Абдураимова** Турсун— уй бекаси, Ангрен шаҳри.
3. **Абдурасулова** Арзон— уй бекаси, Оржоникидзе райони.
4. **Абдураҳимова** Зумрат — уй бекаси, Калинин райони.
5. **Айвазова** Воида — Ҳамза номли колхоз аъзоси, Бўка райони.
6. **Оққулова** Ҳалима — Навоий номли колхоз аъзоси, Оққўрғон райони.
7. **Алимова** Ханифа — «Огонёк» совхозининг ишчиси, Қуйи Чирчиқ райони.
8. **Андасбоева** Солиҳой — уй бекаси, Оржоникидзе райони.
9. **Арзиева** Эсон — уй бекаси, Калинин райони.
10. **Аҳмадхўжаева** Ширин — Охунбобоев номли колхоз аъзоси, Пискент райони.
11. **Аҳмедова** Жаннат — уй бекаси, Бекобод райони.
12. **Аҳмедова** Сотихон — уй бекаси, Чиноз шаҳри.
13. **Аширбекова** Зейнегул — уй бекаси, Бўстонлиқ райони.
14. **Аширматова** Муҳаббат — уй бекаси, Юқори Чирчиқ райони.
15. **Аширматова** Робия — уй бекаси, Янгийўл райони.
16. **Болтабоева** Гулсара— Ҳамза номли колхоз аъзоси, Бўка райони.
17. **Бойхарашева** Хонбиби — Энгельс номли колхоз аъзоси, Қуйи Чирчиқ райони.
18. **Бекмуродова** Раъно— Киров номли колхоз аъзоси, Қуйи Чирчиқ райони.
19. **Бектоева** Сейсегул — «Ленинский путь» колхози аъзоси, Юқори Чирчиқ райони.
20. **Бижанова** Упил — уй бекаси, Бўка райони.
21. **Биналиева** Дилбар — уй бекаси, Янгийўл райони
22. **Буктерова** Улдор — Киров номли колхоз аъзоси, Қуйи Чирчиқ райони.
23. **Бўронова** Назира — уй бекаси, Юқори Чирчиқ райони.
24. **Бўронова** Саломат — Жамбул номли колхоз аъзоси, Бўка райони.
25. **Ғаппорова** Зулфия — «Партия XXII съезди» колхози аъзоси, Ўрта Чирчиқ райони.
26. **Ғофурова** Пати — уй бекаси, Ангрен шаҳри.
27. **Гулмамедова** Султон — 2-«Пискент» совхози ишчиси, Пискент райони.
28. **Гулмамедова** Адия — 2-«Пискент» совхози ишчиси, Пискент райони.
29. **Жабборова** Бахзат — Вотинцев номли колхоз аъзоси, Оққўрғон райони.
30. **Жамолиддинова** Тожиниса — уй бекаси, Ангрен шаҳри.
31. **Душабоева** Несиб — «Партия XIX съезди» колхози аъзоси, Бўка райони.
32. **Жумашоева** Жиде — уй бекаси, Юқори Чирчиқ райони.
33. **Жунисалиева** Азиза— уй бекаси, Бўстонлиқ райони.
34. **Исоқова** Асалхон — 1-«Далварзин» совхози ишчиси, Бекобод райони.
35. **Исмоилова** Меҳри — 1-«Пискент» совхози ишчиси, Пискент райони.
36. **Исматова** Менгул — уй бекаси, Оҳангарон райони.
37. **Исматова** Фотима — «Партия XX съезди» колхози аъзоси, Бўка райони.
38. **Исматова** Салима — уй бекаси, Калинин райони.
39. **Қодирова** Ўринжон — 1-«Далварзин» совхози ишчиси, Бекобод райони.
40. **Камолова** Вазира — уй бекаси, Калинин райони.
41. **Қораева** Саломат — уй бекаси, Қуйи Чирчиқ райони.
42. **Қосимова** Холбу — ишчи, Ангрен шаҳри.
43. **Кенжаева** Нонла — уй бекаси, Калинин райони.
44. **Кенжеева** Забира — уй бекаси, Бўстонлиқ райони.
45. **Қозибоева** Фотима — «Ленинград» колхози аъзоси, Бўстонлиқ райони.
46. **Қуролбоева** Норхон — 13-совхоз ишчиси, Бўстонлиқ райони.
47. **Қўшоқова** Шарипа — «Коммунизм» колхози ишчиси, Қуйи Чирчиқ райони.
48. **Латипова** Собира — уй бекаси, Бўстонлиқ райони.
49. **Мавлонова** Умриниса Қодировна — уй бекаси, Калинин райони.
50. **Мадалиева** Саломат— Охунбобоев номли колхоз аъзоси, Пискент райони.
51. **Мадалиева** Тожибу — уй бекаси, Юқори Чирчиқ райони.
52. **Махсумова** Лазокат — «Ленинизм» колхози аъзоси, Бўка райони.
53. **Маллаева** Ашурбу — 1-«Далварзин» совхози ишчиси, Бекобод райони.
54. **Мадалиева** Замилия— уй бекаси, Бўка райони.
55. **Маматова** Хайри — уй бекаси, Пискент шаҳри.
56. **Мамбетова** Жибек — «Қизилту» колхози аъзоси, Бўстонлиқ райони.
57. **Мамбетова** Жумаш — уй бекаси, Чиноз райони.
58. **Маҳкамова** Файзилат — уй бекаси, Оржоникидзе райони.
59. **Мерганова** Зулайҳо— уй бекаси, Калинин райони.
60. **Минақулова** Жупар — ишчи; Ангрен шаҳри.
61. **Миралиева** Султон — уй бекаси, Янгийўл райони.
62. **Мирзаева** Апия — уй бекаси, Оржоникидзе райони.
63. **Мирзалиева** Қаршигул — уй бекаси, Оҳангарон райони.
64. **Мирзамуротова** Малика — «Победа» колхози аъзоси, Қуйи Чирчиқ райони.
65. **Мирзааҳмедова** Иноят — ишчи, Оҳангарон райони.
66. **Мирхантова** Санталат — уй бекаси, Юқори Чирчиқ райони.
67. **Мўтинхўжаева** Аропат — уй бекаси, Калинин райони.
68. **Набиева** Равшан — уй бекаси, Бўстонлиқ райони.
69. **Назарбекова** Зина — «Қизилту» колхози аъзоси, Бўстонлиқ райони.
70. **Норматова** Сора — «Октябрь» колхози аъзоси, Оржоникидзе райони.
71. **Насриддинова** Омила — уй бекаси, Юқори Чирчиқ райони.
72. **Нишонбоева** Хайри — «Ленинобод» колхози аъзоси, Оққўрғон райони.
73. **Нишонова** Роҳат — уй бекаси, Ангрен шаҳри.
74. **Норинбоева** Қумри — Охунбобоев номли колхоз аъзоси, Пискент райони.
75. **Нуринбоева** Аропат — уй бекаси, Бўстонлиқ райони.
76. **Ойдинова** Ёдгор — «Москва» колхози аъзоси, Қуйи Чирчиқ райони.
77. **Пиримқулова** Тургангул — «Правда» колхози аъзоси, Юқори Чирчиқ райони.
78. **Раҳмонова** Ҳалима — Ойбек номли совхози ишчиси, Бекобод райони.
79. **Раҳматова** Нортожи— «Коммунизм» совхози ишчиси, Қуйи Чирчиқ райони.
80. **Раҳматова** Ҳикмат — «Ўзбекистон ССР 50 йиллиги» колхози аъзоси, Пискент райони.
81. **Соғатова** Унсиной — Свердлов номли колхоз аъзоси, Пискент райони.
82. **Саидмўминова** Муҳтарам — Жамбул номли колхоз аъзоси, Бўка райони.
83. **Сайдқулова** Бахти — уй бекаси, Ангрен шаҳри.
84. **Сактаганова** Шукир — хизматчи, Қуйи Чирчиқ райони.
85. **Сафарова** Лазакат — ишчи, Олмалиқ шаҳри.
86. **Сидиқова** Мукаррам— Дзержинский номли колхоз аъзоси, Бекобод райони.
87. **Султонова** Тўхтажон — уй бекаси, Оржоникидзе райони.
88. **Тоғаева** Савриниса — Охунбобоев номли колхоз аъзоси, Пискент райони.
89. **Тоғаева** Тошбу — уй бекаси, Юқори Чирчиқ райони.
90. **Тошенова** Бозоргул — уй бекаси, Оржоникидзе райони.
91. **Тошматова** Ортиқжон — «Коммунизм» колхози аъзоси, Бекобод райони.
92. **Тожибоева** Қурбон — уй бекаси, Юқори Чирчиқ райони.
93. **Тўқсонова** Хоҳар — Карл Маркс номли колхоз аъзоси, Оққўрғон райони.
94. **Тўраева** Мастура — уй бекаси, Янгиобод шаҳри.
95. **Туропова** Мамлакат — уй бекаси, Янгиобод шаҳри.
96. **Турсунбоева** Гулсун— уй бекаси, Янгийўл райони.
97. **Турсунова** Саломат — Жданов номли колхоз аъзоси, Бўка райони.
98. **Турсунқулова** Кенжа — Жданов номли колхоз аъзоси, Бўстонлиқ райони.
99. **Умарова** Сапаргул — Свердлов номли колхоз аъзоси, Қуйи Чирчиқ райони.
100. **Умурзоқова** Каромат — Ҳамид Олимжон номли колхоз аъзоси, Оққўрғон райони.
101. **Умурзоқова** Мастура — «Коммунизм» колхози аъзоси, Ўрта Чирчиқ райони.
102. **Ўринбоева** Райкул — Энгельс номли колхоз аъзоси, Қуйи Чирчиқ райони.
103. **Ўрмонова** Хонпошша — «Ленинград» колхози аъзоси, Бўстонлиқ райони.
104. **Усмонова** Турон — уй бекаси, Оҳангарон райони.
105. **Усмонова** Улмон Йўлдошевна — уй бекаси, Олмалиқ шаҳри.
106. **Фадлиева** Обида — 1-«Пискент» совхози ишчиси, Пискент шаҳри.
107. **Фозилова** Қумри — уй бекаси, Пискент шаҳри.
108. **Ҳайдарова** Ойша — ишчи, Олмалиқ шаҳри.
109. **Ҳайдарова** Иқбол — Димитров номли колхоз аъзоси, Қуйи Чирчиқ районн.
110. **Ҳамидова** Ойим — ишчи, Ангрен шаҳри.
111. **Ҳасанова** Тожихон — уй бекаси, Оққўрғон райони.
112. **Хўжааҳмедова** Бейсенгул — уй бекаси, Олмалиқ шаҳри.
113. **Хазратқулова** Махпират — Тимирязев номли колхоз аъзоси, Бўка райони.
114. **Ҳолбоева** Роҳила — уй бекаси, Пискент райони.
115. **Холова** Умри — уй бекаси, Юқори Чирчиқ райони.
116. **Чалонгова** Юлдуз — «Огонёк» совхози ишчиси, Қуйи Чирчиқ райони.
117. **Чардахчиева** Хажира — Ҳамза номли колхоз аъзоси, Бўка райони.
118. **Шавкатова** Мулкия— «Ўзбекистон ССР беш йиллиги» совхози ишчиси, Қуйи Чирчиқ райони.
119. **Шай** Весера — «Ўзбекистон ССР беш йиллиги» совхози ишчиси, Қуйи Чирчиқ райони.
120. **Шохмардонова** Марал — «Москва» колхози аъзоси, Қуйи Чирчиқ райони.
121. **Шеримова** Эркин — уй бекаси, Бўка райони.
122. **Шеримова** Фотима — уй бекаси, Оҳангарон райони.
123. **Шерматова** Ҳукминиса — уй бекаси, Ангрен шаҳри.
124. **Эмрулова** Даста — 1-«Пискент» совхози ишчиси, Пискент райони.
125. **Эргашева** Очил — 2-«Пискент» совхози ишчиси, Пискент райони.
126. **Эргашева** Раҳбар — Димитров номли колхоз аъзоси, Қуйи Чирчиқ райони.
127. **Эрниёзова** Қизман — «Ленин йўли» колхози аъзоси, Бўка райони.
128. **Эшонқулова** Гулсун — Охунбобоев номли колхоз аъзоси, Пискент райони.
129. **Эшматова** Карима — уй бекаси, Ангрен шаҳри.
130. **Йўлдошева** Пайзибуви — уй бекаси, Ўрта Чирчиқ райони.
131. **Яхшибоева** Зулфия — Ойбек номли совхоз ишчиси, Бекобод райони.

СССР Олий Совети Президиумининг Раиси
Н. ПОДГОРНИЙ.

СССР Олий Совети Президиумининг Секретари
М. ГЕОРГАДЗЕ.

Москва, Кремль
1976 йил, 17 ноябрь.

КАСАБА СОЮЗ ҲАЁТИ: ҲИСОБОТ ВА САЙЛОВЛАР

БИЛИМДОН КАДРЛАР ТАЙЁРЛАЙЛИК

ЎТГАН ўқув йилида областимиз шаҳарларидаги ўрта мактабларда меҳнат қилаётган 11 минг 21 ўқитувчи ўз синфларида ўқувчиларнинг тўла ўзлаштиришларига эришди. 107 мингдан ортиқ ўғил-қиз мактабларни яхши ва аъло баҳолар билан тамомлаб, мустақил ҳаётга йўлланма олди. 365 ўқувчи эса олтин медалларга сазовор бўлди. Қишлоқ мактабларида ҳам фанларни ўзлаштириш даражаси йил сайин яхшиланиб бормоқда.

Кейинги йилларда фарзандларимиз учун кўплаб янги мактаблар, мактабгача болалар муассасалари қуриб берилди. Ҳозир 106 мингдан ортиқ ўқувчи янги қурилган мактабларда таълим олаяпти. Биргина Тошкент шаҳрининг ўзида 22 та типовой мактаб ва 10 та болалар боғчаси бунёд этилди. Мураббийлар ёшларга билим беришнинг прогрессив усулларини кенг қўлламоқдалар, илғорлар тажрибасига амал қилмоқдалар.

Таълим-тарбия ишлари сифатини яхшилашда, илмий ишлар самарадорлигини оширишда коллективлараро ташкил этилган социалистик мусобақа ҳаммага қўл келаяпти. Касаба союз мажлисларида мусобақага доимо якун ясаб борилмоқда, илғор тажрибалар оммалаштирилмоқда. Мусобақа илғорлари кўчма Қизил байроқлар, фахрий ёрлиқлар, эсдалик совғалари билан тақдирланмоқда. Кейинги уч йил давомида 2 мингдан ортиқ ўқитувчи мусобақа ғолиби сифатида мукофотланди.

Чилонзор, Куйбишев, Оққўрғон, Янгийўл районлари халқ маорифи ходимлари ёшларга пухта билим бериш билан бирга уларни турли касбларга ўргатиш бўйича ҳам катта тажриба тўпладилар. Ҳозир 46 та мактабда ўқувчилар шофёрлик касбини эгалламоқдалар. 71 та мактабда ўқувчилар-далачилик бригадалари тузилган. Қишлоқ мактабларини тугатган ёшларнинг аксарияти колхоз ва совхозларда қолиб ишлаш истагини билдирмоқдалар. Ишлаб чиқаришдан ажралмаган ҳолда олий ва ўрта махсус ўқув юртларида таълим олмоқдалар.

Олий ўқув юртлари касаба союз ташкилотлари студентларнинг пухта билим олишлари учун барча шароитларни яратиб бермоқдалар. Оҳангарон бинокорлик материаллари саноати техникуми маҳаллий комитети таълим сифатини ошириш устида алоҳида қайғураяпти. Ҳозир ўқув юртида таълимнинг кабинет системаси тўла жорий этилган. Тошкент Давлат университети, Тошкент политехника институти, рус тили ва адабиёти институти студентларнинг меҳнати ва дам олишини тўғри уюштириш юзасидан ўтказилган республика ва Бутуниттифоқ кўрикларида ғолиб чиқиб, барчани қувонтирдилар.

Илмий ишлар самарадорлигини оширишда Ўзбекистон ССР Фанлар академияси институтлари ва муассасалари касаба союз ташкилотлари катта ташкилотчилик ишларини олиб бормоқдалар. Илмий тадқиқот институтлари коллективлари белгиланган 40 та илмий ишнинг 20 тасини муддатидан олдин бажардилар. Илмий ишларни ишлаб чиқаришга жорий этиш туфайли шу йилнинг ўтган ойлари давомида салкам 500 миллион сўмлик иқтисодий самара олинди. Бу ютуққа фанни муваффақиятли ривожлантириш, уни ишлаб чиқаришга яқинлаштириш, социалистик мусобақа форма ва методларини такомиллаштириш туфайли эришилди.

—Лекин таълим-тарбия ишлари сифати ва самарадорлигини ошириш соҳасида белгиланган тадбирларнинг ҳаммаси ҳам тўла бажариляпти деб бўлмайди, — деди маориф, олий мактаб ва илмий муассасалар ходимлари касаба союзлари область комитетининг раиси М. Ш. Шоумаров конференцияда қилган ҳисобот докладида. Бўка, Чиноз, Пискент районлари мактабларининг моддий базалари ҳали талабга тўла жавоб бермайди. Уларнинг айримлари қулай бўлмаган биноларга жойлашган. Қишлоқлардаги 706 мактабнинг 70 процентида ўқишлар ҳамон икки сменада давом этаяпти.

Ўқитувчилар малакасини ошириш соҳасида ҳам ҳали кўп иш қилиш керак. Айниқса Чиноз ва Калинин районларидаги мактабларда ишлаётган ўқитувчилар савиясини ошириш лозим. Политехника институти, педагогика институти ётоқхоналарида студентлар учун яратиб берилган шароитлар кўнгилдагидек эмас. Тошкент автомобиль ва йўллар институти, Тошкент қурилиш техникуми, Бекобод индустриал техникумида техника хавфсизлиги қоидаларига риоя қилинмаяпти.

Доклад юзасидан музокарада сўзга чиққан Оққўрғон район маориф ходимлари касаба союзлари комитетининг раиси Т. И. Беседина ўқувчиларга ҳунар ўргатиш бўйича олиб борилаётган ишлар тўғрисида гапирди. Районда ҳозир 23 та ўқувчилар бригадаси ташкил этилган. Ҳ. Олимжон, К. Маркс номли колхозлар, «Оққўрғон», С. Сегизбоев номли совхозларда ташкил этилган ўқувчилар далачилик бригадалар бу йил пахтадан мўл ҳосил кўтариб, ўз мураббийларини хурсанд қилдилар. Яқинда 7-мактаб коллективи ажойиб бир ташаббус билан чиқди. Улар Улуғ Октябрнинг 60 йиллиги шарафига мусобақани авж олдириб, барчани партиямиз XXV съезди материалларини пухта эгаллашга, мураббийлик ҳаракатини кенгайтиришга, жамоат ишларида актив қатнашишга чақирдилар. Ҳозир бу ташаббус район мактаблари бўйлаб кенг ёйилмоқда.

— Студентларимиз ёзги каникулларини мазмунли ўтказмоқдалар, — деди Тошкент давлат университети проректори В. А. Беляев. — Чотқол тоғлари этагида, Чорвоқ денгизи бўйида университетнинг соғломлаштириш спорт лагери ишлаб турипти. Кейинги йилларда бу ерда 3 мингдан ортиқ студент ҳордиқ чиқарди. Яқинда олий ўқув юртлари шаҳарчасида кўркам маданият саройи, 130 ўринли санаторий-профилакторий ҳам ишга туширилди. Натижада студентларга маданий ва медицина хизмати кўрсатиш янада яхшиланди. Ҳозир ёзги спорт иншоотлари қурилиши жадал суръатлар билан олиб борилаяпти.

Конференция делегатлари Тошкент политехника институти студенти ЎзССР Олий Совети депутати М. Мунавварованинг сўзини зўр қизиқиш билан тингладилар. У институт касаба союз ташкилотининг комсомоллар ва студентлар совети аъзолари билан ҳамкорликда олиб бораётган тарбиявий ишлари тўғрисида гапирди. Студентлар билимларни пухта эгаллаш билан бирга ёзги каникул дамларида фойдали меҳнат билан ҳам шуғулланмоқдалар. Улардан тузилган қурилиш отрядлари бу йил салкам 4 миллион сўмлик қурилиш-монтаж ишларини бажарди. Пахта йиғим-терими бошланган қизғин дамларда жиззахлик деҳқонлар ёнида бўлиб, 10 минг тонна «оқ олтин»ни териб бердилар.

Конференцияда сўзга чиққан Ҳамза район ўқув-ишлаб чиқариш комбинати директори М. В. Мартинова, Тошкент шаҳар ўқитувчилар малакасини ошириш институти директори М. Саидаҳмедов, Тошкент область халқ маорифи бўлими мудири А. С. Солиев, область партия комитети фан ва ўқув юртлари бўлими мудири Н. Ф. Иброҳимов ўртоқлар ҳам халқ маорифини янада ривожлантириш, олий мактаб ва илмий муассасалар касаба союз ташкилотлари фаолиятини яхшилашга қаратилган бир қатор қимматли таклифларни ўртага ташладилар.

Конференцияда маориф, олий мактаб ва илмий муассасалар ходимлари область касаба союз комитетининг янги состави сайланди. Шунингдек, область касаба союзларининг союзлараро IX конференциясига, маориф, олий мактаб ва илмий муассасалар ходимлари республика касаба союзи IX конференциясига ҳамда маориф, олий мактаб ва илмий муассасалар ходимлари касаба союзлари Марказий Комитетининг VIII съездига делегатлар сайланди.

Ж. НОСИРОВ.

ТЕХНИКАНИ ДАЛА ИШЛАРИГА ЎЗ ВАҚТИДА ВА СИФАТЛИ ТАЙЁРЛАБ ҚЎЯЙЛИК

ОҚҚЎРҒОН РАЙОНИДАГИ «ОҚҚЎРҒОН» СОВХОЗИДА ТРАКТОР ВА БОШҚА ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИ ТЕХНИКАСИНИ 1977 ЙИЛ ДАЛА ИШЛАРИГА ЎЗ ВАҚТИДА ТАЙЁРЛАШ ЮЗАСИДАН БЕЛГИЛАНГАН

ТАДБИРЛАР

Совхоз меҳнаткашлари КПСС XXV съезди ва Ўзбекистон Компартияси XIX съезди қарорларини амалга ошира бориб, Бутуниттифоқ социалистик мусобақасида актив иштирок этиб, деҳқончилик ва чорвачилик маҳсулотлари етиштириш ва давлатга сотиш юзасидан 1976 йилда зиммага олинган топшириқларни муддатидан илгари бажаришга муваффақ бўлдилар ва йилни яхши якунладилар. Давлатга 11754 тонна пахта сотилди. Пахта тайёрлаш умумий плани 106,9 процент бажарилди. 3340 гектар ернинг ҳар гектаридан 35,2 центнердан, 1975 йилдагига нисбатан эса 5,9 центнердан кўп пахта ҳосили олинди. Ғалла ва бошқа деҳқончилик чорвачилик маҳсулотлари етиштириш ва давлатга сотиш топшириқлари ҳам муддатидан илгари бажарилди. Совхоз хўжалик йилини 2 миллион сўмдан ортиқ даромад олиш билан якунламоқда.

Биз бундай муваффақиятга энг аввало партия ва ҳукуматимизнинг қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқариши моддий-техника базасини мустаҳкамлаш тўғрисида қилаётган доимий ғамхўрлиги, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг катта ташкилотчилик фаолияти ва шахсан КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг амалий ёрдами, партиямизнинг аграр сиёсатини ҳаётга муваффақиятли татбиқ этилаётганлиги туфайли эришдик.

Совхозимизнинг ишчи ва хизматчилари фидокорона меҳнат қилдилар. Мавжуд резервлардан тўла фойдаланиш тадбирлари кўрилди. Ўнинчи беш йилликнинг биринчи йили топшириқларини муддатидан илгари бажариш узун ўзаро мусобақа кенг авж олдирилди. Хўжалигимиз механизаторлари, айниқса қаҳрамонона меҳнат қилдилар.

Пахта учун ажратилган ерларнинг ярмидан кўпига туксизлантирилган чигит уяларга аниқ уруғ ташлайдиган сеялка билан экилди. Гербицид ва ўғит солинди, қатор ораларига фақат машиналар билан ишлов берилди. Ҳосилнинг 89 проценти машинада терилди. Минг гектар майдондаги пахта ҳосили қўл меҳнати қўлланилмасдан териб олинди. Буларнинг ҳаммаси пахтачиликдаги ишларни механизациялаш даражасини 95 процентга етказишни таъминлади.

Совхозимиз меҳнаткашлари КПСС Марказий Комитети октябрь Пленуми қарорини ва КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг ана шу Пленумда сўзлаган нутқидаги қоида ва хулосаларни зўр қониқиш билан кутиб олдилар. Буларда халқ хўжалигининг барча соҳаларида ўнинчи беш йиллик планларини амалга оширишнинг кенгайтирилган йўл-йўриқлари белгилаб берилган. Қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқаришини янада ривожлантиришнинг конкрет вазифалари кўрсатилган.

Ҳозирги пайтда йилга якун ясалмоқда. 1977 йилда пахта, ғалла ва бошқа деҳқончилик, чорвачилик маҳсулотлари етиштиришни кўпайтиришнинг конкрет тадбирлари ишлаб чиқилмоқда. Келгуси йил ҳосили учун кузги-қишки ишлар кучайтириб юборилган. Шу мақсадда, совхоз механизаторлари ҳам қизғин меҳнат қилмоқдалар.

Ўнинчи беш йилликнинг иккинчи йилида ютуқларни мустаҳкамлаш, совхоз дирекцияси, партия комитети билан биргаликда 1977 йил дала ишларига қишлоқ хўжалик техникасини ўз вақтида тайёрлаш юзасидан тадбирлар ишлаб чиқиб, тасдиқлади.

Мавжуд 64 та ҳайдов трактори, 52 та пахта сеялкаси, 52 та гербицид сепадиган мосламалар, 30 та ер текислайдиган механизм, 229 та тишли борона комплекти ҳамда чизел ва дискали бороналарни ремонт қилишни 1976 йилнинг 20 декабригача тугаллаймиз. Шунингдек, 30 та чопиқ трактори, 14 та ОВХ-14 пуркагич механизми ремонти 25 декабргача тугалланади. Трактор ва бошқа қишлоқ хўжалиги механизмларини ремонт қилиш ва тайёрлаш ишида 120 та механизатор қатнашади. Қишлоқ хўжалиги машиналари жорий ремонти ва майда ремонт ишлари барча бўлимларда ўтказилади. Буларда махсус ремонт бригадалари ташкил этилган. Ҳар бир бригадага кўчма устахона бириктилган.

Мураккаб ва жорий ремонт талаб қиладиган техникалар марказий устахонага келтириб қўйилган. Бу ерда 6 та ихтисослаштирилган ремонт бригадаси ташкил этилган бўлиб, уларда техника хизмати кўрсатиш пунктлари диагностика қурилмалари билан жиҳозлаб қўйилган. Капитал ремонт талаб қиладиган 12 та трактор двигатели эса «Узсельхозтехника» корхоналарига юборилди.

Трактор ва бошқа қишлоқ хўжалиги машиналарини мавсумга созлаш билан бир йўла терим техникасини ремонт қилишни ҳам кучайтириб юбордик. Барча 80 та пахта териш машинаси, 20 та кўрак териш агрегати, 25 та кўсак чувиш механизми марказий ремонт устахонасига келтириб қўйилган. Уларнинг ремонти учун ихтисослаштирилган бригадалар ташкил этилган. Бу бригада ремонт ишларини 1977 йилнинг 15 февралига қадар тугаллайди. 1977 йил 10 февралига қадар 4 та маккажўхори ўрадиган «Херсонец» комбайни, 10 та хашак ўрадиган машинани, 4 та волокушка ва 4 та ПУ-0,5 юклагич механизмини ремонтдан чиқариб қўямиз.

Ремонт ишларида сифатга катта эътибор берилади. Ана шу мақсадда инженер-техник хизматчиларидан иборат махсус назорат группаси ташкил этилган. Бу группа ремонт даврида ишнинг сифатини назорат қилиб боради. Ҳар бир трактор ва қишлоқ хўжалик машинаси махсус комиссия томонидан текшириб олингач, тайёр сафга қўйилади.

Ремонт ишларини йўлга қўйиш билан бир вақтда механизатор кадрларни тайёрлашга ҳам алоҳида эътибор берамиз. Совхоздаги қишлоқ техника билим юрти базасида кенг профилдаги механизатор кадрлар тайёрлаш доимий курслари ишлаб турибди. Бу йил ана шу курсни 30 киши битириб чиқди. Хўжалик мутахассисларининг кучи билан механизаторлар малакасини ошириш курслари ташкил этилди. Бу курсда ҳозирги кунда 45 киши таълим олмоқда. 1977 йилнинг январь-февраль ойларида эса экиш экипажининг 54 аъзоси қайта тайёрлов курсида ўқитилади.

Биз белгилаган ушбу тадбирларнинг муваффақияти ва ўз вақтида амалга оширилиши кўп жиҳатдан ташкилий-сиёсий ишларнинг савиясига ҳам боғлиқдир. Ремонт бригадалари ўртасида ўзаро мусобақани йўлга қўйишнинг конкрет шартлари ишлаб чиқилди ва тасдиқланди. Битта биринчи ва иккинчи пул мукофоти таъсис этилди. Бу мукофот ремонт тугаллангач, иш якунига мувофиқ ғолиб бригадаларга берилади. Ҳар беш кунда илғор бригадага кўчма вимпел топширилади.

Ремонт даврида марказий устахона ва совхознинг 6 та бўлимидаги ошхоналарда механизаторлар учун ҳар куни икки марта иссиқ овқат тайёрлаб берилади. Қизил бурчаклар ишлаб туради.

Техникани 1977 йил мавсумига ўз вақтида ва сифатли тайёрлаш совхоз коллективининг шарафли бурчидир. Зотан, кўклам экиш кампаниясининг қисқа муддатларда ва сифатли ўтказилиши ана шуни тақозо этади. Қишлоқ хўжалик техникасидан юксак самарадорлик билан фойдаланишга эришиш лозим. Шундай қилсак, ўнинчи беш йилликнинг иккинчи йилида пахта ва бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштириш бўйича зиммага олинган юксак мажбуриятларнинг муддатидан илгари бажарилиши таъминланади. Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 60 йиллигини янги меҳнат муваффақиятлари билан кутиб оламиз.

Бу тадбир совхоз ишчиларининг умумий йиғилишида муҳокама қилиниб қабул этилди.

СУҲБАТЛАР ТЕМАТИКАСИ

СИЁСИЙ АХБОРОТЧИЛАР, АГИТАТОРЛАР, СИЁСИЙ ТАШКИЛОТЧИЛАРГА ЁРДАМ

ПОЙТАХТ области меҳнаткашлари КПСС XXV съезди қарорларини муваффақиятли амалга ошириш учун авж олган социалистик мусобақани давом эттириб, дастлабки ютуқларни қўлга киритмоқдалар. Тошкент шаҳри ва области саноатчилари саноат маҳсулотини реализация қилиш ва энг муҳим буюмларнинг турларини ишлаб чиқариш бўйича ўн бир ойлик давлат планини муддатидан олдин бажардилар. Ой охиригача мамлакатга пландан ташқари неча ўн миллион сўмлик маҳсулот етказиб берилди.

Қишлоқ хўжалиги соҳасида ҳам ажойиб муваффақиятларга эришилди. Область пахтакорлари мураккаб об-ҳаво шароити туфайли вужудга келган жуда катта қийинчиликларни мардонавор енгиб, давлатга 440 минг тоннадан зиёд «оқ олтин» сотдилар ва юксак социалистик мажбуриятларини бажардилар. Бу билан областимиз республикамизнинг 5 миллион 300 минг тонналик улкан хирмонига муносиб ҳисса қўшди. КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг республика пахтакорлари ва барча меҳнаткашларига йўллаган самимий табриги бутун республика аҳли томонидан зўр қувонч билан кутиб олинди.

Ўзбекистон деҳқонларининг ана шу қаҳрамонона ғалабасида партия ташкилотларининг ташкилотчилик ва сиёсий-тарбиявий соҳасидаги ишларининг ҳам катта улуши бор. Бундан буён ҳам ана шу ишни изчиллик билан давом эттириш лозим.

Эндиликда КПСС Марказий Комитетининг октябрь (1976 йил) Пленуми материаллари, шу пленумда ўртоқ Л. И. Брежнев нутқини ҳамда СССР Олий Совети V сессияси материалларини, Ўзбекистон КП Марказий Комитети IV Пленуми ва Ўзбекистон ССР Олий Совети III сессияси ҳужжатларини чуқур ўрганиш ва тушунтириш партия ташкилотларининг, барча идеология ходимлари, ҳар бир сиёсий ахборотчи, агитатор, сиёсий ташкилотчининг шу кунлардаги муҳим вазифасидир.

Партия ташкилотларининг бутун оммавий-сиёсий иши меҳнаткашларнинг сиёсий ва меҳнат активлигини кучайтиришга, социалистик мусобақани авж олдиришга, ўнинчи беш йиллик биринчи йили планлари ва социалистик мажбуриятларининг ҳар бир коллектив томонидан барвақт бажарилишига, иш самарадорлиги ва сифати янада оширилишига қаратилмоғи лозим.

Агитация кадрлари учун семинар машғулотларини ўтказиш, унга тайёргарлик кўришда қуйидаги материаллардан фойдаланиши лозим:

КПСС XXV съезди белгилаган йўлдан — янги марралар сари («Агитатор», 22-сон, 3—10-бетлар, КПСС МК журнали «Партийная жизнь», 22-сон, 3—8 бетлар, «Ўзбекистон агитатори» 20-сон, 2—5 бетлар, «Правда Востока», 30 ноябрдаги бош мақола).

Сиёсий ахборотнинг самарадорлиги («Агитатор», 21-сон, 48—50, 22-сон, 47—51 бетлар).

Декабрь ойида суҳбатлар ўтказиш учун қуйидаги мақолалардан фойдаланиш мумкин:

Мамлакат ички сиёсий ҳаёти масалалари

60-йилга қадам қўйиб («Коммунист», 15сон, 10—18 бетлар), «Ўзбекистон агитатори», 21-сон, 2—5бетлар, «Партия турмуши», 11-сон, 31—36 бетлар).

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети IV Пленуми материаллари (республика ва область газеталарининг 25, 29 ноябрь сонлари).

Ижтимоий тараққиётнинг етакчи кучи («Агитатор», 22-сон, 12—17 бетлар).

КПСС Марказий Комитети Сиёсий Бюросида. «Ўртоқ Л. И. Брежневнинг Югославия Социалистик Федератив Республикасига қилган дўстона визитининг якунлари тўғрисида». «Ўртоқ Л. И. Брежневнинг Румыния Социалистик республикасига дўстона визитининг якунлари тўғрисида» (Марказий, республика ва область газеталарининг 3 декабрь сони).

КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми, СССР Министрлар Советида (Марказий, республика газеталарининг 5 декабрь, область газеталарининг 7 декабрь сони).

22-декабрь — энергетиклар куни. Мамлакатимизнинг электр қудрати («Агитатор», 22-сон, 38—41-бетлар).

Халқ фаровонлигини тинмай оширайлик («Коммунист» 16-сон, 30—50-бетлар, «Ўзбекистон агитатори», 21-сон, 18—20 бетлар).

Мамлакат иқтисодий ҳаёти масалалари

Ижтимоий ишлаб чиқаришнинг юксак самарадорлиги учун («Экономика и жизнь», 10-сон, 2—9 бетлар).

Меҳнат интизоми («Агитатор», 21-сон, 16—19 бетлар).

План — хўжалик ҳаётининг қонуни («Политическое самообразование», 11-сон, 45—53 бетлар).

Меҳнат, нормалар ва иш ҳақи («Агитатор», 22-сон, 27—29 бетлар).

Ўнинчи беш йилликнинг иқтисодий луғати («Экономика и жизнь», 10-сон, 62—64 бетлар).

Пухта ва бежирим қурайлик («Агитатор», 22-сон, 41—53-бетлар).

Қишлоқ хўжалигида ёнилғи ва электр қувватини тежайлик («Агитатор», 21-сон, 22—25 бетлар).

Ноқоратупроқли ерлар — зарбдор участка («Агитатор», 21-сон, 11—15 бетлар).

Мамлакат маданий ҳаёти масалалари

Меҳнат ва халқ турмуш фаровонлиги («Агитатор», 21-сон, 6—10 бетлар).

Совет кишиларининг саломатлиги тўғрисида ғамхўрлик («Ўзбекистон коммунисти, 11-сон, 36—43 бетлар), «Ўзбекистон агитатори», 6—8 бетлар).

Қишлоқда социал ўзгаришлар («Коммунист», 16-сон, 51—73 бетлар).

Ишчи қўлларига мадҳия («Агитатор», 22-сон, 44—46 бетлар).

Телеэкранда социалистик воқелик («Ўзбекистон коммунисти» 11-сон, 61—68 бетлар).

Ўтмиш сарқитларига murosasiz бўлайлик («Агитатор», 22-сон, 30—32 бетлар, 21-сон, 33—34 бетлар).

Халқаро аҳвол

Халқаро коммунистик ҳаракат ривожланишида муҳим босқич (КПСС МК журнали «Партийная жизнь», 22-сон, 65—73 бетлар).

Ҳозирги замон жаҳон тараққиёти ва халқаро муносабатлар масалалари («Коммунист», 15-сон, 71—85 бетлар, «Ўзбекистон агитатори», 20-сон, 9—12 бетлар, «Международная жизнь», 11сон, 3—14 бетлар).

Мустаҳкам тинчлик учун кураш авангардида («Агитатор» 21-сон, 2—5 бетлар, «Ўзбекистон агитатори», 21сон, 12—17 бетлар).

Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгаши мамлакатлари: барқарор ютуқлар, илҳомбахш истиқболлар («Коммунист», 16-сон, 74—85 бетлар, «Агитатор», 22-сон, 18—20 бетлар).

Антикоммунизмнинг янги ва эски жиҳатлари («Коммунист» 16-сон, 105—117 бетлар).

Интернационализм — ҳозирги даврнинг етакчи ғояси («Политическое самообразование», 11-сон, 54—63 бетлар).

Ҳарбий бюджетлар ва қуролсизланиш («Международная жизнь», 11-сон, 35—45 бетлар).

Пул қадрсизлиги, қимматчилик, ишсизлик.. (Факт ва рақамлар. «Ўзбекистон агитатори», 20-сон, 26—29 бетлар).

Бирлашган Миллатлар Ташкилоти ва янги жаҳон уруши хавфини бартараф этиш масаласи («Международная жизнь» 11-сон, 11—25 бетлар).

Ҳинд океани мамлакатларига — тинчлик ва хавфсизлик («Международная жизнь», 11-сон, 46—55 бетлар).

ЭСЛАТМА: Суҳбатга тайёрланиш жараёнида матбуот материалларидан, маҳаллий фактлар ва мисолардан фойдаланиш лозим.

«Узсельхозтехника» Ўрта Чирчиқ район бирлашмаси устахонасида ерларга маҳаллий ўғит сепадиган янги механизм ихтиро қилинди. Уни устахона инженер-техник ходимлари «Т—28» маркали трактор базасида яратдилар. Янги механизм бир йўла тўрт тонна маҳаллий ўғитни далага олиб чиқиб, тез ва бир текис сепа олади. Суратда: янги ихтиро қилинган тракторни М. Умаралиев синаб кўраётир.

И. Глауберзон ва В. Сироткин фотоси.

ЖАНГОВАРЛИК КЎРИГИ

КОМСОМОЛ ТУРМУШИ

Область комсомол ташкилотларида комсомол ҳужжатларини алмаштириш тугади. Бу муҳим сиёсий кампания комсомол ходимлари ва активларига намунали дарс вазифасини ўтади. Комсомол ташкилотларининг жанговарлик роли ошди. Мажлисларни ўтказиш тажрибаси яхшиланди, умуман комсомол иши форма ва методлари такомиллашди.

Область комсомоллари бу муҳим сиёсий кампанияга жидий тайёргарлик кўрдилар. Область, шаҳар, район комсомол комитетларининг пленумларида бошланғич ташкилотларнинг асосий вазифалари кўрсатиб берилди. Комсомол ҳужжатларини алмаштиришнинг бориши область комсомол комитетининг бюро мажлислари ва секретариатида кўп марта муҳокама этилди.

Комсомоллар партия ташкилотларининг доимий ёрдамларини олиб турдилар. Коммунистлар бюро мажлислари, семинарлар, кенгашлар, учрашувлар ва суҳбатларда партия ҳужжатларини алмаштириш даврида йиғилган бой тажрибаларини ўргатдилар.

Комсомол ҳужжатларини алмаштириш даврида ҳар бир коллективда ишчанлик шароити яратилди, комсомоллар ўз фаолиятларига танқид ва ўз-ўзини танқид руҳида ёндошдилар. Комсомол қурилиши масалалари янада чуқурроқ ўрганилди, камчиликларни тугатиш, ички резервлардан унумли фойдаланиш диққат-эътиборда турди. Айниқса бу кўтаринки руҳ КПСС XXV съездига тайёргарлик даврида ёрқин намоён бўлди.

Мана, ўнинчи беш йилликнинг дастлабки йилига якун ясаш олдида турибмиз. «Олтин қўлли» пахтакорларимиз, саноатчиларимиз, қурувчиларимиз халқ хўжалигининг барча соҳаларида зафар кетидан зафар қучмоқдалар. Ана шу муваффақиятларда комсомолларнинг ҳам муносиб ҳиссалари бор. Жуда кўп комсомол-ёшлар доҳий Ленин сиймоси туширилган билетни олар эканлар, яна ҳам юқорироқ чўққиларга интилмоқдалар. Ҳозирда областимиз комсомол-ёшлари «Самарадорлик ва сифат беш йиллигига ёшлар ташаббуси ва ижоди», «Улуғ Октябрнинг 60 йиллигига 60 зарбдор декада» ҳаракатига қўшилиб, ажойиб меҳнат кўрсаткичларига эришмоқдалар. 800 дан ортиқ йигит ва қиз икки беш йилликни бир беш йилликда бажариш ҳаракатига қўшилган.

Кейинги йилларда комсомол-ёшлар маҳсулот сифатини яхшилашга эътиборни кучайтирганлар. Шу кунларда 3500 дан зиёд киши шахсий тамға билан ишлаяпти. Комсомол-ёшлар оталиққа олган 91 хил маҳсулот давлат Сифат белгиси билан ишлаб чиқарилаяпти. Комсомол комитетлари ҳузурида 2207 та сифат постлари фаолият кўрсатмоқда.

Областимиз ёшлари эллик центнерчилик ҳаракатига қўшилиб, бу йил яратилган улкан пахта хирмонига муносиб ҳисса қўшганлари ҳаммага аён. Айниқса комсомол ҳужжатларини алмаштириш даврида ёш пахтакорлар, механизаторларнинг меҳнати янада баракалироқ бўлди. Шу давр ичида ўтказилган социалистик мусобақада 45 мингдан ортиқ йигит-қиз иштирок этди. Комсомол-ёшлар коллективларининг сони 112 тага кўпайди. Ана шу сиёсий кампания даврида область, шаҳар, район комсомол комитетлари ёшларнинг 95 ташаббусини маъқуллади ва кенг ёйишга тавсия этди.

Комсомол ҳужжатларини алмаштиришга тайёргарлик даврида ёшлар ўртасида сиёсий-оммавий, тарбиявий-ташкилий ишлар даражаси ниҳоятда юксалди. Комсомол-ёшлар ғоявий-сиёсий жиҳатдан чиниқдилар. Мунтазам равишда ўтказилган ленинча ўқувлар, илмий-назарий ва илмий-амалий конференциялар буни яққол исботлаб турипти.

Комсомол ташкилотларида ленинча ўқув янада мустаҳкам ўрин олди. Бу тадбир ёшларни коммунистик руҳда тарбиялашнинг энг муҳим қисмларидан бирига айланди. Ленинча ўқув марксча-ленинча назарияни коммунистик қурилиш тажрибаси билан бирга олиб боришда муҳим аҳамият касб этаяпти. Ҳозирда 475 минг йигит ва қиз Бутуниттифоқ ленинча ўқувида иштирок этаяпти.

Комсомол ҳужжатларини алмаштириш ўқув юртлари комсомол ташкилотларининг ишини ҳам ҳар жиҳатдан яхшиланишига ижобий таъсир этди. Дарс бериш сифати яхшиланди. Ёшлар дарсларни пухта эгаллаш билан бирга актив илмий фаолият кўрсатмоқдалар. 17 мингдан ортиқ студент илмий жамиятнинг актив аъзосидир. Уларнинг бир қатор ишлари ишлаб чиқаришда қўлланмоқда.

Комсомол комитетлари меҳнат семестрини намунали ташкил этдилар. Бу йил область студентлари қурилиш отрядларида 12 мингдан ортиқ киши иштирок этди. Ёш бунёдкорлар бу йил 3 миллион 610 минг сўмлик капитал маблағ ишларини бажардилар. 1976 йилда 111 мингга яқин юқори синф ўқувчилари ҳам меҳнат бирлашмаси аъзоси бўлишди.

Юқоридаги факт ва рақамлардан кўриниб турибдики, комсомол ҳужжатларини алмаштириш областимиз комсомол ташкилотларининг авангардлик ролини ниҳоятда ошириб юборди. Бу даврда ҳар бир комсомол билан яқиндан алоқада бўлиш, улар билан ишлашнинг самарали форма ва методлари топилди. Бу ерда айниқса суҳбат формаси муҳим аҳамият касб этди. Ҳужжат алмаштириш даврида 127 минг 689 комсомол аъзоси билан суҳбатлашилди. Бу суҳбатларнинг бир қисми иш жойларида ўтказилган бўлса, бир қисми корхона комсомол комитетларида, яна бир қисми шаҳар, район комсомол комитетларида ўтказилди.

Суҳбатлар давомида шаҳар ва район комсомол комитетларига 14516 та таклиф ва танқидий мулоҳазалар тушди. Шаҳар, район комсомол комитетлари танқидий фикрларни ўрганиб, маълум тадбирлар ишлаб чиқди.

Комсомол ҳужжатларини алмаштириш даврида комсомолларнинг ҳисоботларини эшитиш ҳам яхши самара берди. Масалан, Ўзбекистон металлургия заводида бу услубнинг йўлга қўйилиши комсомолларнинг жамоат ишларидаги ва ишлаб чиқаришдаги активлигини оширди.

Умуман комсомол ҳужжатларини алмаштириш ленинчи ёшларнинг сафини сифат жиҳатдан мустаҳкамлади. Комсомол группа, цех ва бошланғич ташкилотларига раҳбарликни кучайтирди. Кейинги икки йил ичида бошланғич комсомол ташкилотлари сони 298 тага кўпайди. Шунингдек ҳужжат алмаштириш даврида сафимизга яна 94470 ёш келиб қўшилди.

Комсомол ҳужжатларини алмаштириш тугади. Лекин биз шуни яхши биламизки, ана шу даврда пайдо бўлган ташкилотчилик, ишчанлик, сиёсий жиҳатдан сезгирлик руҳи бундан кейин ҳам давом этади. Ҳар бир комсомол комитети муҳим сиёсий кампания даврида пайдо бўлган илғор тажрибаларни бундан кейин ҳам давом эттириши ва уни такомиллаштириб бориши лозим.

КПСС XXV съезди олдимизга улкан вазифаларни қўйди. Комсомол-ёшлар съезд қарорларини ҳаётга татбиқ этиш учун бундан буён ҳам бор куч ва ғайратларини сарфлайдилар.

Ш. БОБОЕВ,
Тошкент область комсомол комитетининг биринчи секретари.

Бизнинг ахборот

ИЛҒОР МЕТОД

ЕР ости сувларининг жойланишини тадқиқ этишда ўзбек гидрогеологлари ҳам кўп иш қилдилар. Халқ хўжалиги аҳамиятига эга бўлган бундай муҳим изланишда Ленин номли Тошкент давлат университети гидрогеолог олимларининг ҳам муносиб ижодий ҳиссалари бор.

Ўрта Осиё шаҳарлари ер ости сувларининг жойланишини ўрганишда ҳам улар жиддий кузатишлар олиб бордилар. Натижада бу усулнинг илғор математик методлари ишлаб чиқилди.

Тошкентлик гидрогеологлар тавсияси Гулистон, Қарши каби шаҳарларда олиб борилаётган кузатишларда ҳам қўл келади.

«ГУЛДАСТА» ПОЛЬШАДА

ЯҚИНДА областимизнинг бир группа илғор ёшлари «Дўстлик» маршрути бўйлаб Польша Халқ Республикасида меҳмон бўлишди. Улар Польшанинг бир қатор шаҳарларида тенгқурлари билан учрашиб, саёҳат давомида республиканинг тарихий жойларини томоша қилишди. «Дўстлик» поездида Тошкент қишлоқ хўжалиги институтининг «Гулдаста» вокаль-инструментал ансамбли бадиий ҳаваскорлари ҳам сафарга чиққан эдилар. Тошкентлик ҳаваскорларнинг Польша Халқ Республикасидаги ижодий учрашувлари ҳаммага манзур бўлди. Улар Варшава, Штецин, Бидгош, Торун шаҳарларида бўлишиб, бир неча томошалар кўрсатишди. «Гулдаста» ансамбли келаси йил январь ойида Польшада бўладиган социалистик мамлакатлар ҳаваскор вокал-инструментал ансамбллари фестивалида қатнашишга таклиф этилди.

ҚИШЛОҚ ПОЧТАЛЬОНИ

МАНА бир неча йилдирки Абдуназар ака Абдураҳмонов Янгийўл районидаги Ленин номли колхозда почтальонлик қилиб келмоқда. Ҳар куни у неча ўнлаб хонадонларга хушхабар ва янгилик элитади. Абдуназар ака қишлоқ меҳнаткашларига қўлидан келганича яхшилик қилмоқда. У ҳамқишлоқларига келаси йил газета-журналларига обуна қилиш ишида сидқидилдан ёрдам бериб келмоқда. Айниқса кексалик гаштини суриб, пенсия олаётган қариялар ҳамда кўп болали оналар алоқачига беҳад миннатдорчилик билдиришмоқда.

А. АКБАРОВ.

«ПАХТА» ТОЛАСИ

«ПАХТАЧИЛИК хўжаликларининг асосий вазифаси юқори сифатли тола берадиган янги ғўза навларини экиб, пахта ҳосилини ошириш ва ундан олинадиган маҳсулот сифатини яхшилашдир». Бу сўзлар «Халқлар дўстлиги» орденли «Ўзбекистон» нашриёти томонидан яқинда чоп этилган «Пахта толаси» номли китобнинг кириш қисмидан олинди.

КПСС XXV съездида белгиланганидек, ўнинчи беш йилликнинг охирига бориб мамлакатимизда пахта ҳосили янада ортади. Шунингдек, пахта толаси яхшиланади. Бу, пахтакорлардан катта меҳнат ва жасорат кўрсатишни талаб этади.

Мазкур китоб муаллифлари Мария Степановна Канаш ва Миршавкат Миржўраевлар пахта толаси ва сифати борасида қизиқарли фикрларни баён этганлар.

И.ХУШЕВ.

Дунё овози — чет эл хабарлари

ЎЗАРО МАНФААТЛИ ҲАМКОРЛИК

ҚОБУЛ, 14 декабрь. (ТАСС). Нангархар вилоятидаги давлатга қарашли механизациялаштирилган «Ғознобод» ва «Хадда» фермалари Афғонистоннинг цитрус ва зайтун етиштирувчи асосий районлари бўлиб қолди.

Бир вақтлар бўм-бўш ётган унумсиз саҳролар Совет Иттифоқининг ёрдами билан яшнаб турган жуда катта боғзорга айланди. Бу ерга келган мутахассислар — Ўзбекистон мелиораторлари, Грузия ва Тожикистон агрономлари Афғонистон деҳқонлари билан биргаликда 20 минг гектарга яқин қурғоқ ерларга сув чиқариб, уларни ўзлаштирдилар. Бу ерда «Хадда» ва «Ғознобод» фермаларидан ташқари механизациялаштирилган яна иккита қишлоқ хўжалик фермаси вужудга келтирилади. Афғонистоннинг ифтихори бўлиб қолган Нангархар вилоятидаги ирригация системаси қишлоқ хўжалиги соҳасида ривожланиб бораётган Совет-Афғонистон ҳамкорлиги рамзларидан биридир.

МУСТАҲКАМ НЕГИЗ

ТРИПОЛИ. (ТАСС). ЛАР революцион қўмондонлик кенгаши революцион қўмондонлик кенгаши раиси полковник Муамар Каддафининг Совет Иттифоқига қилган расмий визити якунларини маъқуллади.

Шу хусусда эълон қилинган ахборотда бундай дейилади: революцион қўмондонлик кенгаши раисининг СССРга қилган визити вақтида бўлиб ўтган Совет-Ливия музокараларининг якунларини ЛАР революцион қўмондонлиги ўзининг махсус мажлисида муҳокама қилди. Революцион қўмондонлик кенгаши ана шу визитнинг натижаларидан ғоят мамнун эканлигини билдириб, уни «Араб-Совет муносабатлари тарихида ғоят муҳим воқеа» деб баҳолади.

Визитнинг ижобий якунлари, деб таъкидланади ахборотда, ЛАР билан СССР ўртасидаги барча араб мамлакатлари билан Совет Иттифоқи ўртасидаги стратегик муносабатларни янада муваффақиятли ривожлантириш учун мустаҳкам негиз бўлиб хизмат қилади.

«ЛАР революцион қўмондонлик кенгаши,— дейилади сўнгра ахборотда,— арабларнинг Яқин Шарқда империализм ва реакциянинг ҳужумларига қарши — олиб бораётган муваффақиятли курашининг гарови сифатида араб мамлакатлари билан Совет Иттифоқи халқлари ўртасидаги дўстликни мустаҳкамлаш учун муҳим аҳамиятга эга деб ҳисоблайди. Революцион қўмондонлик кенгаши ана шу дўстликка стратегик кўлам ва теранлик бағишлашга астойдил ва сўзсиз тайёр эканлигини билдиради».

КИПР ХАЛҚИ БИЛАН БИРДАМЛИК

НИКОЗИЯ, 14 декабрь. (ТАСС). Кипр президенти архиепископ Макариос Совет Иттифоқининг Кипр масаласи юзасидан Бирлашган Миллатлар Ташкилоти доирасида халқаро конференция чақириш тўғрисидаги таклифини қўллаб-қувватлади.

Президент Кипр меҳнаткаш халқ прогрессив партиясининг 50 йиллиги байрамида қатнашиш учун Кипрга келган партия делегациялари бошлиқлари билан учрашув вақтида нутқ сўзлади ва курашаётган Кипр халқини қўллаб-қувватлаётган Совет Иттифоқининг ва бошқа социалистик мамлакатларнинг ҳамда жаҳондаги барча тинчликсевар кучларнинг позициясига юксак баҳо берди. Кипр меҳнаткаш халқ прогрессив партияси байрамида турли мамлакатлар делегацияларининг иштироки ҳам, деб таъкидлади республика президенти, ўз ватанининг мустақиллиги, суверенитети ва территориал бутунлигини қаттиқ туриб ҳимоя қилаётган Кипр халқи билан бирдамликни ифода этувчи муҳим далилдир.

Кипр президенти билан учрашув вақтида КПСС делегациясининг бошлиғи, КПСС Марказий Ревизия комиссиясининг Раиси Г. Ф. Сизов делегациялар номидан гапирди.

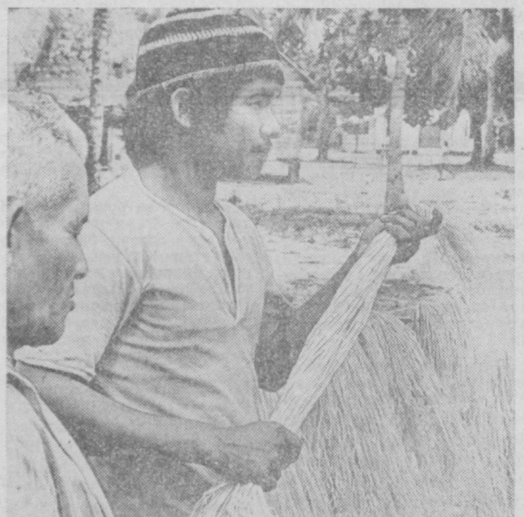

ГАЙАНА — Жанубий Американинг Атлантика қирғоғидаги мамлакат. 150 йил мобайнида инглиз колонизаторлари тазйиқида бўлган бу мамлакат аҳолиси 1966 йилнинг май ойида мустақилликка чиқди.

Бугунги мустақил ва даҳлсиз Гайана прогрессив қайта қурилишлар йўлидан бормоқда. Суратда: индеецлар корзинка тўқиш учун пальма дарахтидан арқон тайёрлашмоқда.

ТАСС фотохроникаси.

Нормаллаштириш йўлидан

БАЙРУТ. (ТАСС мухбири). Ливанда осойишта вазият сақланмоқда. Савдо-сотиқ ишлари анча жонланиб кетди, кенг кўламда тиклаш ишлари олиб борилмоқда.

Мамлакат жамоатчилиги республика президенти И. Саркиснинг ва янги ҳукуматнинг Ливанда тинчлик ҳамда хавфсизликни мустаҳкамлаш соҳасида кўраётган актив тадбирларини табрикламоқда.

Кейинги кунларда ўнг христиан кучлар орасида кескин ажралиш рўй берди. Бу ажралиш Салим Хос ҳукуматига турлича ёндошилаётганлиги натижасида содир бўлди. Катаиб партияси мамлакатдаги вазиятни нормаллаштиришда янги министрлар кабинетига ёрдам беришга умуман шай бўлиб турса ҳам ўта ўнг национал-либераллар Хос ҳукуматининг мўътадил платформасидан норози эканликларини изҳор қилмоқдалар. Бунинг натижасида К. Шамун бошчилигидаги национал-либералларнинг вакиллари ўнг христиан кучларнинг бирлашган қўмондонлиги составидан чиқиб кетиш ҳақида қарор қабул қилдилар.

Кеча Байрутнинг христианлар яшайдиган Ашрафия районида фалангачилар К. Шамун тушган автомашинани ўққа тутганларидан кейин ўнглар орасидаги муносабатлар янада кескинлашди. Икки ўнг партия вакилларининг отишмаси натижасида икки киши ўлдирилди ва беш киши жароҳатланди.

В. КОПИТИН.

МАШҚ ВА ИШТИЁҚ

(ШЕЪРЛАРГА ОБЗОР)

ШЕЪРИЯТ— нозик ҳис этувчи истеъдод эгасининг қалб призмасидан ўтиб, сайқал топган ҳаёт гўзаллигидир. Ҳаёт гўзаллигига ҳар қадамда дуч келамиз. Лекин дуч келган нарса ва ҳодисалар гўзаллигининг туб моҳиятини кўра билиш, одамлар илғай олмаган қирраларини жилолантириш ҳар кимнинг ҳам қўлидан келавермайди. Бу ҳол ҳатто истеъдод эгаларини ҳам жуда кўп машқ ва машаққат чектиришга мажбур этади. Албатта, тинимсиз изланишлар, уйқусиз тунлар бесамар кетмайди. Шоирга олам-олам завқ берувчи янги шеър туғилади. Сўнгра шоир ўз севинчини одамлар билан баҳам кургиси келади. Матбуотда эълон этишга шошилади.

Редакциямизга юборилаётган кўпгина шеърлар шеър яратиш иштиёқида қалам тебратилган тинимсиз машқлар туфайли эришилган севинч учқунларидир. Мазкур шеърларнинг мавзуси хилма-хил. Улар орасида табиат кўринишини, пахтазор чаманини, пахтакор меҳнатини, ёр севгисини, Ватан ва она меҳрини маълум даражада идрок этиб ёзишга уринишлар акс этган шеърлар ҳам бор.

Қиз қалбида эрка бир хаёл
Чарх уради гирдобга бетин
Кўзларини юмгани маҳал
Қайларгадир бошлайди
секин.

Эрк беради ҳисларига қиз.
Бўйсинади ўйлар измига.
Улар билан кетару, ҳаргиз
Истамайди қайтмоқ изига.
Оппоқ ойдин нур қўйнида
Ороланиб ухлар қиз.
Туш кўрибми, ёр қўйида
Гоҳ жилмайиб кулар қиз.
Еллар бўлса гўё йигит,
Қиз сочларин силайди.
Ҳам шивирлаб, ўқиб ўгит
Қиздан бўса сўрайди.

Республика рус тили ва адабиёти институти талабаси, ҳаваскор А. Саъдуллаев юқоридаги шеърида қиз ва унинг кечинмаларини, эрка хаёллари уйғотган ҳисларини самимий ифодалашга бироз эришган. Лекин шеър нима учун ёзилди? Елларнинг қиз сочини силагани ва бўса сурагани учунми?» Еллар менинг қўлим бўлиб, қиз сочларини силайди», дейилса ҳам бир нав эди. Қизни кузатиб турган лирик қаҳрамоннинг истаги бир мунча очиларди. Бироқ гап бунда эмас. Изчиллик ва мушоҳиданинг етишмаслигида. Ўқувчи шеърдан нимадир кутади, аммо ҳеч нарса ололмайди. Бу камчиликларни тажриба маҳоратининг камлигидан қидирмоқ лозим.

Тошкентлик Ф. Неъматовнинг «Ўйин», чинозлик А. Каримовнинг «Саҳро дилим гулзор этиб», «Айласам», бекободлик А. Боймуродовнинг бизга юборган бир даста шеърлари хусусида ҳам ижобий фикрлар билдириш мумкин. Улар ўз машқларида оригинал ўхшатиш ва иборалар қўллашга, ҳис-туйғуларини ёрқинроқ тасвирлашга, баъзан баён этаётган нарса ва воқеалардан фалсафий хулосалар чиқаришга ҳаракат қиладилар. Аммо уларнинг машқларида ҳам юқорида айтиб ўтилган камчилик мавжуд. Умумий тасвир ва маълум гаплар такрорланади.

Қўлимизда яна шундай шеърлар ҳам борки, биз санаб ўтган шеърларнинг бутунлай тескариси. Яъни уларда ритм, оҳанг бор. Қофияси жойида. Умуман, техник жиҳатдан камчилигини топиш қийин. Масалан, бўкалик Қ. Аллановнинг «Ўзбекистон» сарлавҳали машқини кўздан кечирайлик:

Ўзбекистон, афсонавор эй буюк ўлка,
Ҳаваслардан, орзулардан яралган диёр.
Она юртим, сен гўзалсан, беқиёс кўркам,
Бағринг аро макон тутмиш мангулик баҳор.
Бойликларинг саноғи йўқ, гулга бой бўстон,
СССРнинг бахмал эли, «оқ олтин» кони.
Сен тилларда янграётган ғазал, шеър, достон,
Ва қуёшнинг севган юрти, нурлар макони...
Бахт масканим, мен сен билан мангу бахтиёр,
Эй, баҳорни мафтун этган музаффар диёр!

Шеърда шеъриятнинг қонун-қоидаларига амал қилингани билан асосий нарсалар: ҳис-туйғу, самимийлик, ўқувчиларни ҳаяжонга соладиган оригинал ташбеҳ ва образлиликлар етишмайди. Бу нуқсонлар муаллифнинг ҳозирги рус ва чет эл шоирларининг шеърлари билан таниш эмаслигини, ҳозирги шеърхонларнинг юксак дидини англаб етолмаганлигини кўрсатади. Айни пайтда унинг шеър ёзиш техникасида анчагина маҳоратга эга эканлигини, агар билим доирасини кенгайтирса, мушоҳида этиш қобилиятини ўстирса, маълум ютуқларни қўлга киритиши мумкинлигини ҳам билдиради. Худди шу фикрларни ТошДУ талабаси А. Эшматовнинг «Оппоқ пахтазор», янгийўллик Х. Туробоевнинг «Сенга интиламан», бекободлик Қ. Назаровнинг «Пахтакорим», Х. Жалиловнинг, «Пахтакорларга», Х. Отақуловнинг «Илҳом булоғи», «Ширмойи нон», «Ўзинг булбул», «Пахта», «Қуёшни қучган қиз», «Ветеранлар», Ш. Нуралиевнинг «Эпиграммалар», оққўрғонлик А. Гулбоевнинг «Баҳор тонгида», тошкентлик С. Ражапбоевнинг «Бахил», «Сен инсонсан, инсон!», «Мен —совет ўқувчиси», Б. Холмуротовнинг «Дил қўшиғи», қашқадарёлик Т. Очиловнинг «Оча ва шоир», «Баъзан ўнгдан келмаса тушим», қорақалпоғистонлик Ё. Бобожонованинг «Муҳаббат» ва бошқаларнинг шеърларига ҳам тадбиқ этиш мумкин. Бундан келиб чиқадиган хулоса шуки, редакциямизга ўз машқларини йўллаб турган ҳаваскорлар кейинги вақтларда бир мунча тажриба орттирганлар, лекин ҳали изланишлар етарли даражада қониқтирмаяпти.

Биз асосан умид учқуни кўринган ҳаваскорларнинг машқлари тўғрисида тўхталдик. Уларнинг машқдан машққа ўсиб бораётганлиги, тинимсиз изланаётганликларининг ўзи қувончлидир. Аммо келаётган хатлар орасида ўз устида ишламаётган, шеър ёзишни эрмак даражасига тушириб қўяётган ҳаваскорларнинг машқлари ҳам учраб туради. Шунингдек, эндигина қўлига қалам олган, ҳали шеър ёзиш техникасини ҳам билмайдиган ҳаваскорларнинг машқлари ҳамда маслаҳат сўраб ёзган хатларини ҳам олиб турамиз. Уларнинг машқлари устида тўхташнинг ҳожати йўқ. Олмалиқлик Қ. Норинбоевнинг «Ватанга содиқ», «Азиз оналар», «Сиғмай», «Тўртликлар», тошкентлик Б. Мираҳмедовнинг «Оҳангарабо қўшиқ садоси», «Ўзбекистон жамоли», М. Топиловнинг «Икки олмай десанг» ва бошқаларнинг машқлари шулар жумласидан.

Яқинда КПСС Марказий Комитетининг «Ижодкор ёшлар билан ишлаш тўғрисида» қарори чиқди. Бу партия ва ҳукуматимизнинг ёшларга кўрсатаётган катта ғамхўрликларидан биридир. Шуни унутмаслик керакки, бу қарор барча ёшларга, бошловчи қаламкашларга улкан масъулият юклайди. Ҳозирги замон талабига жавоб берадиган асарлар ёзишга, ижод масъулиятини чуқур англашга даъват этади. Партия ва ҳукуматимиз кутган ижодкорлар бўлиб етишиш учун эса, ёш қаламкашлар шеъриятига сўнмас иштиёқ билан ёндошиши, тинимсиз изланиши, ўз устида ишлаши, билими ва дунёқарашини кенгайтирмоғи даркор.

Э. МУҲАМЕДОВ.

Спорт

САФАРДА ҒАЛАБА

Мамлакат баскетбол чемпионатининг биринчи группасида қатнашаётган Тошкент Давлат университетининг спортчилари биринчиликнинг навбатдаги ўйинларини Тбилиси шаҳрида Давлат педагогика институти командаси билан ўтказдилар. Тошкентлик баскетболчилар биринчи учрашувда ютқазиб туриб, охирги минутларда ҳисобни тенглаштирибгина қолмай, балки муҳим ғалабага ҳам эришдилар. Ҳисоб 76:75. Иккинчи учрашувда эса «Университетнинг» устунлиги яққол сезилиб турди. 79:69 ҳисобида ғалабага эришган тошкентликлар составида айниқса Валерий Югай, Григорий Авдеев ҳамда Юрий Тихоковлар яхши ўйнаб, командасига энг кўп очко келтиришди.

ОЧКОЛАРНИ БЎЛИШИБ ОЛИШДИ

«Бинокор» навбатдаги учрашувда «Локомотив» командаси билан беллашиб, 5:3 ҳисобида ғолиб келганлигини маълум қилган эдик. Иккинчи ўйин москвалик хоккейчиларнинг устунлигида ўтиб, уларнинг фойдасига 5:2 ҳисобида тугади. Шундай қилиб, турнир жадвалидаги ён қўшнилар очколарни бўлишиб олишди. Командамиз кейинги учрашувларни ҳам ўз майдонида Пензанинг «Дизелист» командаси билан ўтказади.

МАРРА ЯҚИН

Пойтахтдаги республика шахмат-шашка клубида Азмиддин Хўжаев хотира-соврини учун ўтказилаётган шахмат чемпионати охирламоқда. 11 турдан сўнг калининградлик О. Дементев 7,5 очко билан пешқадамлик қилмоқда.

МЕЗБОНЛАР УСТУНЛИГИДА

«Ешлик» спорт аренасида қиличбозлик бўйича «Дўстлик» анъанавий турнири ниҳоясига етди. Мусобақанинг охирги кунида шамширларнинг команда биринчилиги бахси бўлди. Шахсий ҳисобда тошкентлик спорт мастери А. Кутельвас энг кўп ғалаба билан биринчи ўринни олди. Команда ҳисобида Фрунзе қиличбозлари устун келишди.

Программанинг барча турлари якунига кўра Тошкент командаси соврин эгаси бўлди.

Реклама ва эълонлар

ЎЗБЕК ДАВЛАТ «ЁШ ГВАРДИЯ» ДРАМА ТЕАТРИДА

17, 21, 23, 25, 28 ДЕКАБРЬ СОАТ 19.30 ДА

ЯНГИ СПЕКТАКЛЬ

ҲАМЗА ҲАКИМЗОДА НИЁЗИЙ асари

КОМИЛ ЯШИН таҳрири остида

«ИШҚ ҚУРБОНЛАРИ»

(«Заҳарли ҳаёт»)

ТУРКИСТОНДА ҚИЗ-КУЁВ ФОЖИАСИ.

Саҳналаштирувчи режиссёр — Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист Б. ИХТИЕРОВ.

Рассом — А. БАТИКОВ.

Телевидение

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

10.00 — Янгиликлар. 10.10— Эрталабки гимнастика. 10.30— Горнчилар, қаердасиз? 11.15— «Жасорат». 12.00 — **«Бизнинг биография. 1922 йил».** 15.30 — Ҳужжатли фильмлар. 16.20 — Табиат билан танишамиз. 16.45 — С. Маршак. «Ўн икки ой». 17.15 — Шахмат мактаби. 17.45 — Нон ҳақида сўз. 18.15 — Концерт. 19.00 — Янгиликлар. 19.15 — Расмларда қуёш акси бор. 19.30—Миллионлар ленинча университети. 20.00 — Қалбга яқин қўшиқлар. 21.05 — Солдат мемуарлари (ҳужжатли фильм, 6-серия). 22.00 — **«Вақт».** 22.30 — Концерт. 23.30 — **Хоккей: СССР — ШВЕЦИЯ.**

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

11.30 — Болалар учун телеспектакль. 13.05 — **Қилич ва қалқон** (бадиий фильм, 2-серия). 18.15 — Студентлик—олтин даврим. 18.50 — Ёш ижрочилар концерти. 19.30 — **«Ахборот».** 19.45 — **Шимоллик келин** (бадиий фильм). 21.00— **«Ахборот».** 21.20 — Концерт. 22.00 — **«Вақт»** (Москва). 22.30 — **Қилич ва қалқон** (бадиий фильм, 4-серия).

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

19.05 — **Чавандозлар** (бадиий фильм, 2-серия). 20.15 — Немис тили. 20.45 — Тошкент янгиликлари. 20.55 — Ғазалкентнинг граниты ва мармари. 21.30 — Ўқитувчилар учун консультация. 22.00 — Физика.

Театр

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 16[XII да **Тоҳир ва Зуҳра,** 17[XII да **Чио-Чио-Сан,** 18[XII да **Испан миниатюралари.**

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 16[XII да **Оқшомдан тушгача,** 17[XII да **Уйланиш,** 18[XII да **Парвона.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 16[XII да **Туркман қизи,** 17[XII да **Кўнгли ёш қариялар,** 18[XII да **Гулбаҳор қани?**

Цирк

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — **Шимолий Осетия АССРда хизмат кўрсатган артист Эмиль КИО раҳбарлигидаги йирик иллюзион ревюнинг хайрлашув гастроллари (19.30).**

Кино

Менга сўз беринг — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун), «ЎЗБЕКИСТОН» (жуфт соатларда), «ҚОЗОҒИСТОН» (16, 17, 20.00).

Познан булбуллари — «ТИНЧЛИК» (13, 15, 17, 19, 21.00).

Ар-хи-мед-лар! — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (10, 12, 16.30, 18.00).

Масалан, Йозеф — «ҚОЗОҒИСТОН» (11, 12, 13, 14, 15, 19, 21.00).

Виннету — Инчу-Чун ўғли — САНЪАТ САРОЙИ (кундуз ва кечқурун).

«АНЖИР ШАФТОЛИНИНГ» ТАЪМИ

КИТОБДАГИ аннотацияда айтилганидек, Юсуф Шомансур «ўзи ёзадиган жанрлар ҳисобидан адашиб кетмаслик учун, хусусан сатирада ўз имзосини алоҳида урғу билан таъкидлаш мақсадида тахаллус танлашга қасд» қилганлиги бежиз эмас. Чунки Юсуф Шомансур қаламга олмаган жанрнинг ўзи йўқ. Ўқувчи унинг «Қора марварид» романи ва ўнлаб шеърий китоблар автори эканлигини билсаям, лекин Ҳақназар тахаллуси билан ҳажвий асарлар ёзишини билмаслиги мумкин. Сирасини айтганда, мен ҳам «Муштум» кутубхонаси сериясидан «Анжиршафтоли» номи билан чиққан китобни ўқиганимдан кейингина Юсуф Шомансур билан Ҳақназар деган шоирнинг аслида битта одам эканлигини билиб олдим.

Шу пайтгача «Муштум» кутубхонаси серияси билан жуда кўп китоблар нашр қилинди. Шубҳасиз улар орасида Юсуф Шомансур — Ҳақназарнинг «Анжиршафтоли»си ўзининг ширинлиги, пишиқлиги, ташқи ва ички мазмуни жиҳатдан чинакам гўзаллиги, бадиий баркамоллиги билан ажралиб туради. Китобда шоирнинг ҳажвий шеърлари, масаллари, пародиялари ва эпиграммалари жамланган.

Китобни ўқир эканман, менда ундаги шеърларни шартли равишда уч хил даражага — «аъло», «яхши», ва «ўртамиёна» шеърларга бўлиб ўқиш истаги пайдо бўлди: китобдаги шеърларнинг аксарияти яхши, аъло даражадаги шеърлар экан. Бу шеърларнинг кўпчилигини мен авваллари «Шарқ юлдузи», «Муштум» ва бошқа газета-журналларда ўқиганлигим учун улар ҳақидаги ижобий фикрим ўзгармасдан қолаверди.

Ҳақназарнинг ҳар бир шеърида унинг ижтимоий ҳаётга, жамиятга ҳақназар билан қараганлиги, ўз навбатида бу нақадар тўғри ва одилона қараш эканлиги яққол сезилиб туради. Шоирнинг «Анжиршафтоли», «Ҳўкиз ва ёнғоқ», «Тариқ ва тарвуз», «Фил ва кўппак», «Классик» каби шеърларида ижтимоий ҳаётда мавжуд бўлган қусур ва камчиликлар маҳорат билан очиб берилган. Шоир «Анжиршафтоли» шеърида анжиршафтолига хос бўлган икки хил кўринишни қаламга олади. Бу кўриниш энг аввало шундан иборатки, шоирнинг салбий қаҳрамони «анжиршафтоли на «анжирликни», на «шафтоликни»ни бўйнига ололмайди:

— Анжир бўлсанг нега
чучмалсан бундай.
Таъминг йўқ-ку еса егундай.
Сўзини бермайди
Анжиршафтоли:
— Шафтолиман! — дейди—
Анжирдан холи!

Бу шеърнинг мажозий маъноси ҳам ана шу икки хил кўринишдан келиб чиқади. Шеърни ўқиганда, кўпинча, баъзан «ёзувчилик»ни, баъзан эса «шоирлик»ни даъво қилувчи ижодкорларнинг икки хил кўриниши кўз олдимизга келади.

«Ҳўкиз ва ёнғоқ» масалининг асосини ташкил этган воқеа ҳам мажозий маънода ғоят ҳақиқатга яқиндир. «Илдай бир палакда Ҳўкиздай тарвуз», «Ҳўкиздай дарахтда» ёнғоқ ўстирган худони танқид қилган Ҳўкиз бошига «дўқ» этиб ёнғоқ тушгандан кейин ўйламасдан гапирганлиги учун:

Дарахтда ўстирсанг
тарвуздай мева.
Шўрлик оло Сигир қоларди
бева, —

деб пушаймон қилади. Шоир бу масалада ақл ва фаросат бобида Ҳўкиздек қўпол, дидсиз, ўйламасдан сўйлайдиган кишиларнинг аллегорик образини усталик билан чизиб беради.

«Фил ва Кўппак» масалида шоирнинг оддий, айни вақтда ҳаётий воқеалардан катта сиёсий умумлашмалар чиқара олганлигининг гувоҳи бўламиз. Кўппак тинчлик ва осойишталик посбони Филга хиралик қилади:

Келиб Филнинг сонидан
узди..
Фил хартумин чиқарди
оғир:
— Итлик қилма, ўзингга
жабр!
Кўппак тағин аккилайверди,
Ўзиникин маъқуллайверди.
Ёввош Филнинг тошиб
ғазаби
Узун хартумини ёзади
Ва уради итнинг жағига
Кўппак қочар келган ёғига...
Йироқлардан уввос солар у
кўппак ҳамон:
— Ё-М-о-н!
— Нима ёмон?
— Филнинг хартуми
ё-м-о-н!..

Шоир Филнинг тимсолида барча халқлар тинчлиги ва осойишталигини сақлашда ўзининг ички ва ташқи сиёсати билан дунёга танилган буюк Совет мамлакатини кўради. Кўппак эса ўз-ўзидан маълумки, бу халқаро кескинликни кучайтиришга уринаётган ғарбдаги реваншист мухолифларимизнинг аллегорик образидир.

Шоир ўзининг назари ҳақ эканлигига қатъий ишонганлиги учун ҳам «Термалар» сарлавҳали шеърида бюрократ бошлиқларни, дангаса ва ишёқмасларни, хотинбозларни, олиб сотар ва сирти ялтироқ, ичи қалтироқ олимларни:

Ўзин олим санайди,
Ёшларни савалайди.
Мансабдорлар кўринса
Этагини ялайди, —

деб аёвсиз танқид қилади.

Ҳақназарни республикада пародиянинг «пири» дейиш мумкин. У ҳар бир ижодкор ижодини, ёзиш услубини ва фикрлаш йўсинини чуқур билади. Шунинг учун ҳам унинг пародияларида шеъри асос қилиб олинган шоирнинг асарига хос бўлган хусусиятлар тўла ўз аксини топади ва киши қалбида илиқ, беғараз кулгу уйғотади. Уйғун, Ғафур Ғулом, Миртемир, Шайхзода, Қуддус Муҳаммадий, Асқад Мухтор шеърларига ёзилган пародиялар фақат шоир ижодидагина эмас, бугунги ўзбек адабиётида ҳам муҳим ўрин тутади.

Китобдан «Ашула пайрови», «Андава ва андиша», «Пахта ва шеър», «Сукут аломати ризо» каби шеърлар ҳам ўрин олган. Бу шеърларда, энг муҳими, шоир қалби, унинг юрак уриши яхши сезилмайди. Шунингдек, бу шеърлар ғоявий-бадиий жиҳатдан ҳам юқорида биз номларини санаган шеърлардан анча паст туради. Лекин бундан ва бунга ўхшаш баъзи майда қусурлардан қатъий назар, Ҳақназарнинг мазкур китоби кулги ва ҳажвга ишқибоз ўзбек китобхонларига манзур бўлишига ишонамиз.

А. ПЎЛКАНОВ.

Редактор А. ИСМОИЛОВ.

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ («ТАШКЕНТСКАЯ ПРАВДА»). Орган Ташкентского обкома КП Узбекистана и областного Совета депутатов трудящихся

БИЗНИНГ АДРЕС: 700029, ГСП, Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, № 26 ТЕЛЕФОНЛАР коммутатор — 330249 дан 330258 гача, Эълонлар — 338142.

Р—02792. Ўзбекистон Компартиясининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри, «Правда Востока» кўчаси, № 26. Индекс 64583. В. 2688.